ÅRSREDOVISNING 2010

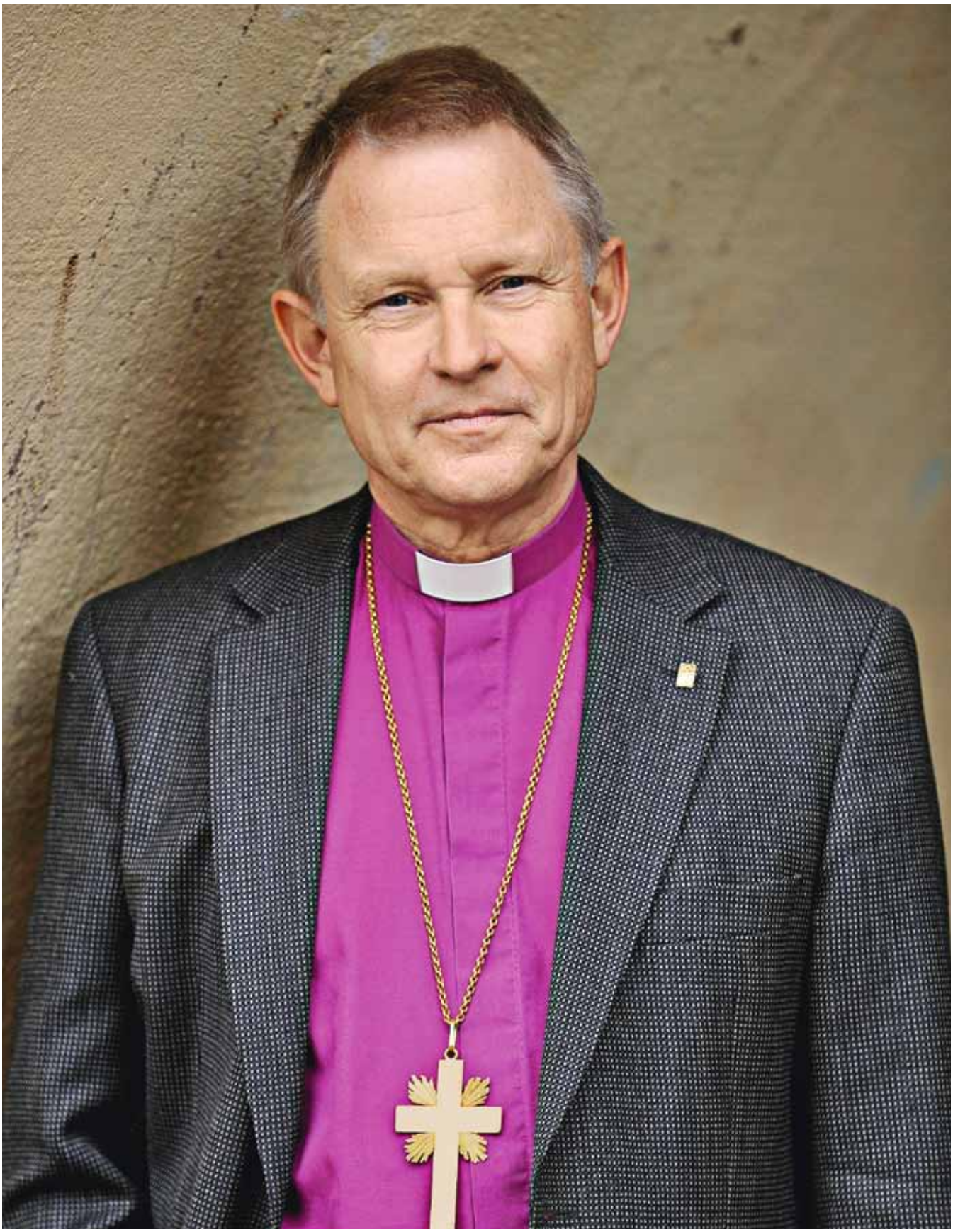
FÖR SVENSKA KYRKANS NATIONELLA NIVÅ

INNEHÅLL

Ärkebiskopen	4
Generalsekreteraren	7
Fakta om Svenska kyrkan	9
Förvaltningsberättelse	10
Så här styrs Svenska kyrkan	22
Stiften i Svenska kyrkan	24
Kommentarer till ekonomiskt resultat	26
Resultaträkningar	33
Balansräkningar	34
Kassaflödesanalyser	35
Noter	36
Kyrkostyrelsen	50
Revisionsberättelse	53
För dig som vill veta mer	54
Bildgalleri	55

Trossamfundet Svenska kyrkan
Organisationsnummer 252002-6135

FÖRKUNNA evangelium

DET GLADA BUDSKAPET, evangelium, kan inte lagras. Det kan inte förkunnas en gång för alla. Det måste bli berättat gång på gång och hört gång på gång. Att förkunna evangelium är i alla tider kyrkans pågående uppdrag.

Evangeliet är i rörelse varenda gudstjänst. Högmässan börjar oftast med syndabekännelsen. Den säger vi i jag-form. Så slutar gudstjänsten i välsignelsen av oss alla, oss tillsammans. Jag kommer med mig själv, ofta inåtvänd och självcentrerad. Jag bekräftas som del i ett stort sammanhang. Jag sänds ut i livet, med gemenskapen med mig. På en timme projiceras livet i hela dess vidd och vi får om och om igen inse att det är Guds välsignelse som håller oss vid liv som individer och som mänsklig gemenskap. Välsignelsen följer oss ut i samhället. Vi hålls samman av något som vi inte har skapat själva, men som vi alla bärs av.

Evangeliet talar till oss var och en som delar av en större gemenskap. De kända orden upprepas. Det tar emot för många att använda andras ord om det egna livet. Som individualister frågar vi oss gärna om verkligen texter från andra tider, skapade under andra förhållanden, kan användas om mitt och verkligen vara relevanta. Tvingar inte de gamla orden in oss i mallar som andra skapat? Minnena av överhetskyrkan lever kvar och kan få oss att tveka inför det sunda i att låna ord. Bakom religionens ord anas system som tvingar sig på och stänger in.

Men inget kan ändra på att vi står på tidigare generationers axlar. Det är självklart i filosofin, naturvetenskapen, kulturen. Det gäller också religionen och dess erfarenheter, vishet och visdom. Vi bygger på det som vi fått ta emot när vi själva måste tolka. Varje individ är en del av en gemenskap och varje tid en del av ett sammanhang. Detta innebär inte att man ska gömma sina egna gåvor och sin egen tid utan det betyder att vi ser att vi är delaktiga. I allt är vi beroende av varandra och ytterst av Gud och därmed av Guds rättfärdighet och kärlek. Denna tro ger ny kraft, upprättelse och hopp! Alltså: Tro evangelium! Himmelriket är nära.

> ”Varje individ är en del av en gemenskap och varje tid en del av ett sammanhang”

Kyrkan står för centrala värden. Men värden på burk spelar liten roll. Vi ska försöka leva med dem, på dem, av dem. Principen om alla människors lika värde, till exempel, måste ständigt erövras på nytt. Människan är inte värdefull för att hon är nyttig. Vårt värde bygger på att varje människa är sedd av Gud och välsignad av Gud och därigenom värdefull i sig. Ingen av oss förtjänar livet, men alla får vi ta emot det.

PORTALGESTALTER

Mose och Jesus, det gamla och nya förbundets portalgestalter, visar hur kraften finns någon annanstans än man väntade sig. Moses lämnas i vassen och Jesus förvisas till krubban. Små, ”fel”, oviktiga, marginella. De spädbarnen blir de avgörande för vår tro på framtiden! Faraos dotter och Maria från Nasaret var beredda att gå över gränserna för det bekväma och förväntade. Vi vet att Maria litade på att Gud verkade genom kärlek, bortom det tillåtna och passande, bland de till synes obetydliga.

Vi har ansvar för varandras liv och för att finna livsmöjligheter för dem som håller på att gå förlorade. Kyrkan har inte monopol på människovärdet. Andra håller det lika högt i ord och handling. Det är dock en särskild tillgång att ha tron på

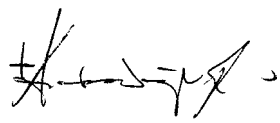
människovärdet förankrad utanför våra egna överenskommelser. Egna överenskommelser kan vi också komma överens om att ändra. Till styrkan i att människovärdet i gudstron är förankrat utanför oss själva kommer så kraften från att vi faktiskt själva får vårt värde bekräftat genom att Gud förlåter och upprätthåller oss, trots våra misslyckanden och tillkortakommanden.

Svenska kyrkan har tillgång till några av de mest offentliga rummen i samhället. Till våra kyrkor och församlingar kommer människor från alla samhällsklasser och bakgrunder. Vi har ingen rätt att avvisa någon. Uppgiften är att välkomna och ”utsätta oss för” oväntade möten, där människovärdet kan komma till uttryck och gränsöverskridande gemenskap ta gestalt. Allt mot bakgrund av att Gud bekräftar oss i de bibliska berättelserna, återgiven i kyrkokonsten, gestaltad i arkitekturen och liturgin. Och allt detta sker i precis samma rum dit förtvivlade och lyckliga människor, ibland i århundraden, har kommit för att låta sitt liv knytas till Gud.

FRAMTIDSTRO OCH REALISM

Kyrkan finns inte för sin egen skull. Evangeliet gör oss medvetna om att liv, sammanhang och möjligheter ges till oss. De är inget vi kan skapa själva. Det bygger upp självkänsla, frimodighet, ansvarstagande och solidaritet. Det är egenskaper som behövs i samhället, så att vi kan bygga det med framtidstro och realism. För att samhället ska vara hållbart behövs den bärkraft som vi som bekänner begränsningar och tillkortakommanden, befrias och välsignas har, eftersom vi är förvissade om att allt ytterst är buret av Gud själv.

Kyrkan är där mötena sker och tron finns med och nådemedlen ger kraft. Platsen är oftast församlingslivet, ibland stiftets liv. Den nationella nivån, vars förvaltningsberättelse denna inledning finns i, ska stödja stiften och indirekt församlingarna, företräda Svenska kyrkan och hålla samman det internationella arbetet, mission och humanitärt arbete, samt Svenska kyrkan i utlandet. Men utan inriktning på vad tron kan betyda för enskilda människor, på den plats där man finns, så är det nationella uppdraget rätt meningslöst.

ANDERS WEJRYD
Ärkebiskop
och ordförande i kyrkostyrelsen

Tillsammans formar vi VÅR KYRKA

DET ÄR INTE utan fog som vi ibland konstaterar att Svenska kyrkan är Sveriges största folkrörelse. Vi är 6,6 miljoner medlemmar, firar under ett år drygt 430 000 gudstjänster med mer än 17,2 miljoner deltagare, har ett oräkneligt antal ideellt verksamma. Så många som 35 000 valdes in i beslutande organ i samband med kyrkovalet 2009, och i Svenska kyrkan finns 23 000 anställda. Tillsammans arbetar vi för att – med kyrkoordningens ord – *den grundläggande tro, bekännelse och lära som Svenska kyrkan står för ska komma till uttryck*.

Verksamheten blir självklart mångfacetterad när så många människor bär sina erfarenheter av tro och liv in i Svenska kyrkans sammanhang. Det är en utmaning för oss alla att både stimulera mångfalden och hålla samman som en enhet. Enhet och mångfald är inte varandras motsatser, en enhet och en mångfald fungerar tillsammans som framåtriktande kraft.

Det är i församlingarna som kyrkans liv främst tar sig uttryck. Stiftens huvuduppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet medan en av den nationella nivåns främsta uppgifter är att stödja stiften i detta arbete. Förutom det som är kopplat till församlingens grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission gäller det stöd i frågor om administration, ekonomi, juridik och kommunikation. Gemensam IT-plattform, telefoni, webb och intranät är några konkreta uttryck för detta stöd. När vi utvecklar samordningslösningar av olika slag är det för att möjliggöra en effektivare administration så att församlingarna än mer kan koncentrera sig på sin grundläggande uppgift. Behovet av samordningslösningar ökar ytterligare när ekonomin försämras. Vi vet att Svenska kyrkan framöver kommer att få leva under helt andra ekonomiska förutsättningar än tidigare. Vi vet också att människors levnadsvanor och tro förändras, liksom kunskapen om religion och kyrka. Nya arenor öppnas för oss samtidigt som områden vi tidigare varit nästan ensamma på utsätts för konkurrens.

> ”Verksamheten blir självklart mångfacetterad när så många människor bär sina erfarenheter av tro och liv in i Svenska kyrkans sammanhang”

I fjol var det tio år sedan Svenska kyrkan blev ett fristående trossamfund. Det har inneburit att relationerna mellan stat och kyrka förändrats. Inga kyrkliga organ är längre statliga eller kommunala myndigheter.

SAMORDNINGSLÖSNINGAR I FÖRÄNDRINGENS TID

Förändringarna i kyrka och samhälle ställer stora krav på insikt och omställning hos såväl församlingar och stift som den nationella nivån. Därför har kyrkostyrelsen beslutat att möta stiftens styrelser under 2011 för att samtala om utmaningar som Svenska kyrkan står inför på sikt och hur den nationella nivåns samarbete med och stöd till stiften ska utformas.

För att stimulera till omställning har kyrkomötet beslutat att avsätta 100 miljoner kronor vardera åren 2011 och 2012 som ett riktat församlingsbidrag. Det ska användas till åtgärder som leder till ökad samverkan mellan församlingar, med syfte att uppnå bestående förändringar och verksamhetseffektivisering.

Arbetet med att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig fördelning har pågått under 2010 och det ska bli mycket spännande att framöver få se hur bidraget har använts. Genom det gemensamma intranätet kan vi dela erfarenheter och goda exempel, både på detta område och på andra.

ANALYS

Under året har ett antal analyser genomförts i syfte att underlätta beslutsprocesser på såväl församlings- och stiftsnivå som på den nationella nivån. Demografiska analyser har varit ett bärande tema under 2010. Till dessa hör de individuella medlems- och befolkningsprognoser som tagits fram för varje stift. Dessutom har ett ökat fokus riktats mot de frågor som handlar om människors rörlighet mellan olika församlingstyper över en livscykel. Ett annat viktigt fokus har varit att samordna den totala omvärldsanalys som genomförs på den nationella nivån. Denna samordning har resulterat i att ett antal för kyrkan angelägna förändringsprocesser eller trender har identifierats.

Ett annat uttryck för den nationella nivåns analysarbete gestaltas genom den under året genomförda medlemsundersökning vars resultat presenteras till sommaren. Det blir ett gott underlag för förtroendevalda, anställda och andra aktiva i Svenska kyrkan till att planera för verksamheten. Under året har också en inventering av Svenska kyrkans socialt inriktade arbete genomförts.

Medlemsundersökningen är ett exempel på att vi i Svenska kyrkan kan vara nyttiga för varandra. Vi har olika uppgifter beroende på var vi befinner oss, men den samlade kraften är stor. Tillsammans formar vi vår kyrka – i enhet, med mångfald och med fokus på att *den grundläggande tro, bekännelse och lära som Svenska kyrkan står för ska komma till uttryck*.

HELÉN OTTOSSON LOVÉN
Tillförordnad generalsekreterare

FAKTA OM Svenska kyrkan

• Svenska kyrkan består av 1 467 församlingar och 45 utlandsförsamlingar (2010). Församlingens uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission.

• Svenska kyrkan har 6,6 miljoner medlemmar, 70 procent av befolkningen. I kyrkans 13 stift varierar andelen medlemmar mellan 60 och 80 procent.

• Under ett år firas drygt 430 000 gudstjänster med mer än 17 miljoner deltagare. En tredjedel av gudstjänsterna är dop, konfirmation, vigsel och begravning.

• I omkring 5 500 körer sjunger hundratusen människor i alla åldrar.

• Deltagandet i Svenska kyrkans öppna verksamhet för barn och unga 0–19 år har under 2000-talet ökat från en och en halv till två miljoner.

• I konfirmandarbetet möter Svenska kyrkan varje år omkring 40 000 unga.

• Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete samlade in sammanlagt 180,4 miljoner kronor. Kyrkan fick utöver detta 90 miljoner kronor från Sida och EU för sina internationella insatser.

• Verksamheten på nationell nivå utförs till största delen vid kyrkokansliet i Uppsala med cirka 300 anställda. Utomlands arbetar 140 personer.

• Det finns 23 000 anställda och 35 000 förtroendevalda i Svenska kyrkan. Därutöver engagerar sig många ideellt.

• Verksamheten i församlingarna finansieras till största delen av kyrkoavgiften. 89 procent av avgiften går till den lokala församlingen, 11 procent till stiften och den nationella nivån.

• Det bokförda värdet på Svenska kyrkans samlade tillgångar var 2009*, 36 miljarder kronor. En del av tillgångarna, som värdepapper, ger avkastning, medan till exempel kyrkobyggnaderna medför stora kostnader. Den ekonomiska förvaltningen sker med etisk hänsyn och med krav på god avkastning.

** Uppgifter för år 2010 finns i juni 2011.*

Förvaltnings **BERÄTTELSE**

UPPDRAGET

Det evangelisk-lutherska trossamfundet Svenska kyrkan rymmer en rik mångfald av verksamhet som uttrycker den grundläggande tro, bekännelse och lära som Svenska kyrkan står för. Den primära enheten är församlingen, vars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Regionalt framträder Svenska kyrkan som stift med uppgift att främja och ha tillsyn över församlingslivet.

På den nationella nivån, vars verksamhet denna årsredovisning avser, representeras Svenska kyrkan av organ som står till trossamfundets förfogande. Den nationella nivån tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter i fråga om inomkyrklig normgivning, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. Till uppgiften hör också att vara kyrkans röst utåt såväl i det svenska samhället som internationellt.

ORGANISATIONEN

Verksamheten på den nationella nivån bedrivs i det registrerade Trossamfundet Svenska kyrkan. Högsta beslutande organ är kyrkomötet, vars 251 ledamöter sammanträder varje år. Kyrkomötet utser en kyrkostyrelse för en period om fyra år. Kyrkostyrelsen är det ledande organet på den nationella nivån för beredning, förvaltning och verkställande. Ärkebiskopen är ordförande. Direkt utsedda av kyrkomötet är även Läronämnden, Nämnden för utbildning, forskning och kultur, Nämnden för internationell mission och diakoni, Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet, Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar, Svenska kyrkans valprövningsnämnd och Svenska kyrkans överklagandenämnd. Kyrkostyrelsen utser Kapitalförvaltningsrådet och Samiska rådet inom Svenska kyrkan för beredning inom specifika arbetsområden. Kyrkostyrelsen ansvarar för all övergripande verksamhet, men en nämnd eller ett råd kan ha avgörande inflytande i vissa specifika frågor. Kyrkokansliet i Uppsala är organiserat i sju avdelningar och två sekretariat som genomför verksamheten på den nationella nivån. Varje del leds av en chef och verksamheten kan vara knuten till ett eller flera styrorgan (nämnder eller råd) utöver kyrkostyrelsen. Kyrkokansliets arbete leds av en generalsekreterare. I slutet av året har generalsekreterare Lars Friedner lämnat sin tjänst.

KONCERNEN

Svenska kyrkans nationella nivå utgör en koncern som förutom moderföretaget består av Svenska kyrkans förvaltningsaktiebolag och det vilande dotterföretaget Svenska kyrkans utbildningsaktiebolag. Förvaltningsaktiebolaget äger och förvaltar fastigheten Fjärdingen 15:2 i Uppsala, som tillgodoser kyrkokansliets huvudsakliga behov av kontorslokaler. I koncernredovisningen ingår intresseföretagen Fairtrade Sverige AB och Berling Media AB.

ÅRET SOM GICK

Förutom de konkreta exempel på genomförd verksamhet under året som redovisas i denna del, genomför Svenska kyrkans nationella nivå även en basverksamhet som är årligen återkommande. Exempel på detta är genomförandet av de kyrkliga grundutbildningarna, administration av det kyrkliga utjämningssystemet, drift och förvaltning av de gemensamma datasystemen, ledning och samordning av Svenska kyrkans samlade beredskap, genomförande av det årliga kyrkomötet, hantering av kyrkoavgifter och kyrkoantikvarisk ersättning samt andra förvaltande uppgifter såsom kapitalförvaltning.

KYRKOMÖTET OCH KYRKOSTYRELSEN

Mandatperiodens första kyrkomöte samlades till två höstsessioner i Uppsala. Av 251 ledamöter var 119 nya, det vill säga 47 procent. Kyrkomötet valde ny kyrkostyrelse och nya nämnder för mandatperioden 2010-2013. Gunnar Sibbmark, Växjö stift, omvaldes som kyrkomötets ordförande. Kyrkomötet uppmärk-

sammade särskilt romernas situation med ett uttalande. Bland många beslut som kyrkomötet fattade fanns ett om näringsverksamhetens reglering i Svenska kyrkan: från den 1 januari 2012 kommer det att vara möjligt för en församling att bedriva näringsverksamhet endast om den har naturlig anknytning till församlingens grundläggande uppgift. När det gäller begravningsbyråer har dock kyrkostyrelsen ansett att det behövs en djupare reflektion. Efter ytterligare bearbetning kommer frågan därför att återkomma till kyrkomötet. I mars 2010 besökte den dåvarande kyrkostyrelsen Skara stift och blev informerad om hur stiftet arbetar. Under 2010 har stiftsstyrelserna från Lunds och Stockholms stift besökt den nationella nivån.

BETÄNKANDEN OCH REMISSVAR

I serien Svenska kyrkans utredningar har följande producerats under året:

- *2010:1 Strukturer för framtidens församling*, delbetänkande från strukturutredningen (nätpublicerad).
- *2010:2 Tidsbegränsade anställningsformer för kyrkoherdar.*
- *2010:3 Ett skyddat rum, tystnadsplikt i Svenska kyrkan.*

Strukturutredningens slutbetänkande *Närhet och samverkan (2011:2)* lämnades till kyrkostyrelsen 8 april. Utredningen inledde sitt arbete 2008 och lämnade ett delbetänkande under 2010 (se ovan).

Svenska kyrkan är en efterfrågad part när det gäller att ta ett aktivt samhällsansvar. Kyrkostyrelsen har givit följande remissvar under året:

- *Kursplaner och kunskapskrav i grundskolan och motsvarande skolformer*, inkommen från Skolverket.
- *Några begravningsfrågor* (SOU 2009:79), inkommen från Kulturdepartementet.
- Folkbokföringsutredningens slutbetänkande *Folkbokföringen* (SOU 2009:75), inkommen från Finansdepartementet.
- *Mervärdesskatt för den ideella sektorn m.m. (Ds 2009:58)*, inkommen från Finansdepartementet.
- *Utveckling av lokal service i samverkan: Se medborgarna – för bättre offentlig service (SOU 2009:92)*, inkommen från Finansdepartementet.
- *I samspel med musiklivet - en ny nationell plattform för musiken* (SOU 2010:12), inkommen från Kulturdepartementet.
- *Skolgång för alla barn (SOU 2010:5)*, inkommen från Utbildningsdepartementet.
- *Förslag till nationellt genomförande av UNESCO:s konvention om skydd av det immateriella kulturarvet*, inkommen från Kulturdepartementet.
- *En myndighet för bortförda barn (Ds 2010:16)*, inkommen från Utrikesdepartementet.
- *Bortom om fagert tal – Om bristande tillgänglighet som diskriminering (Ds 2010:20)*, inkommen från Integrations- och jämställdhetsdepartementet.
- *En ny gemensam kyrka*, inkommen från Föreningen Gemensam framtid.
- *Genomförande av direktiv om överförande av krigsmateriel inom EU m.m. (Ds 2010:29)*, inkommen från Utrikesdepartementet.
- *Romers rätt – en strategi för romer i Sverige (SOU 2010:55)*, inkommen från Integrations- och jämställdhetsdepartementet.
- *Utrikesförvaltning i världsklass (SOU 2010:32)*, inkommen från Utrikesdepartementet.
- *Förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om Upprättande av årsredovisning (K3)*, inkommen från Bokföringsnämnden.

NYA BISKOPAR I LINKÖPING, VÄXJÖ OCH VISBY

Söndagen den 21 november vigdes domprost Jan-Olof Johansson, till biskop i Växjö stift. Vigningen ägde rum i Uppsala domkyrka och förrättades av ärkebiskop Anders Wejryd.

Den 14 oktober valdes Martin Modéus till Linköpings stifts nästa biskop. Den 22 december valdes Sven-Bernhard Fast till biskop i Visby stift. Biskopsvigningarna ägde rum i Uppsala domkyrka den 6 mars 2011 och förrättades av ärkebiskop Anders Wejryd.

EKUMENISKA RELATIONER

Ärkebiskopen invald i Kyrkornas Världsråds styrelse

Kyrkostyrelsen nominerade 2010 ärkebiskop Anders Wejryd till Kyrkornas Världsråds centralkommitté. Formellt beslut fattades i början av 2011. Mandatperioden för Anders Wejryd sträcker sig fram till 2013. Den nyvalde generalsekreteraren för Kyrkornas Världsråd, Dr Olav Fykse Tveit, tillträdde sin post i januari 2010.

Svensk utsedd till kyrkornas ambassadör i FN

Margareta Grape, Svenska kyrkans utrikeschef, blev i september utsedd till ny chef för Kyrkornas världsråds FN-kontor i New York. Som ambassadör för Kyrkornas världsråds medlemskyrkor kommer hon att driva frågor om mänskliga rättigheter, fred och nedrustning samt FN:s ansvar för fattigdomsbekämpning. Margareta Grape tillträder sin nya tjänst under 2011.

Lutherska Världsförbundets möte i Stuttgart

I juli 2010 samlades 1000 delegater från 147 evangelisk-lutherska kyrkor från hela världen till Lutherska Världsförbundets (LVF) elfte generalförsamling i Stuttgart, Tyskland. Från Svenska kyrkan deltog 20 personer, delegationen leddes av ärkebiskop Anders Wejryd. Frågorna och samtalen vid generalförsamlingen kretsade kring vad evangelisk-lutherska kyrkor i världen har för särskilda bidrag i det gemensamma ansvaret för mänskligheten och världens välbefinnande. Tema för mötet var *Give us today our daily bread*. Under mötet valdes biskopen för Jordanien och heliga landet, Munib A. Younan, till ny ordförande för LVF.

Biskop invald i LVF:s styrelse

I slutet av juli 2010 valdes biskop Antje Jackelén in i Lutherska Världsförbundets Rådsmöte tillsammans med cirka 45 andra, på LVF:s generalförsamling i Stuttgart. Mandatet sträcker sig fram till 2017 då nästa generalförsamling kommer att äga rum. Rådsmötet beslutar i frågor rörande LVF:s verksamhet och ekonomi samt ska se till att LVF arbetar i enlighet med de riktlinjer generalförsamlingen har beslutat. Vid 2010 års generalförsamling tillträde också pastor Martin Junge från evangelisk lutherska kyrkan i Chile som LVF:s nye generalsekreterare.

Dialog med den romersk-katolska kyrkan

I sju års tid har en officiell dialog mellan den romersk-katolska kyrkan och de lutherska kyrkorna i Sverige och Finland arbetat med frågor om dop, nattvard och ämbete. Dialogen är nu avslutad och slutdokumentet - *Justification in the life of the Church* - överlämnades i april till påven Benediktus XVI vid en privat audiens i Rom. Från Svenska kyrkan har bland andra biskop Martin Lind deltagit i arbetet.

Samarbete med europeiska kyrkor

Svenska kyrkan har ett pågående och aktivt samarbete med många andra kyrkor, och finns med i ett stort antal europeiska samarbetsorgan med olika fokus. I juni 2010 stod Svenska kyrkan värd för konferensen *The Church as learning community*. Deltagare från tolv europeiska länder som ingår i EAEE, Ecumenical Association for Adult Education in Europe, delade erfarenheter och kunskap kring vuxenpedagogik och vuxenlärande.

Europeiska kyrkors internetkonferens

I juni stod Svenska kyrkan som värd för ECIC - European christian internet conference. Ett europeiskt nätverk för människor som arbetar med webb i kyrkan. Konferensen 2010 hölls på Sigtunastiftelsen där 42 deltagare från 25 organisationer i åtta olika länder diskuterade kyrkans utmaningar på internet.

Borgåöverläggningar

Svenska kyrkan var värd när ett 50-tal representanter för anglikanska och lutherska kyrkor inom Borgågemenskapen samlades för överläggningar i Sigtuna den 18-21 mars. Mötet hade temat *Growing Together* och Borgåkyrkorna diskuterade bland annat frågor om religionsdialog som utmaning i sina kyrkors respektive sociala miljöer. I oktober utökades antalet medlemskyrkor i Borgågemenskapen då Danska folkkyrkan undertecknade Borgåöverenskommelsen.

Ärkebiskopens resa till Syrien i mars

I mars besökte ärkebiskop Anders Wejryd Syrien, inbjuden av den syrisk-ortodoxa patriarken. I den ekumeniska delegationen ingick bland andra hela presidiet för Sveriges kristna råd samt de två syrisk-ortodoxa ärkebiskoparna i Södertälje. Vid ett möte med Syriens president, Bashar al-Assad, aktualiserades frågor om mänskliga rättigheter. Man besökte även den grekisk-ortodoxa patriarken, den armenisk-ortodoxa kyrkan och den evangeliska presbyterianska kyrkan.

Biskopsmötet i Mellanöstern

Biskopsmötet gjorde i april en studieresa till Amman och Jerusalem. Biskoparnas program i Amman innehöll bland annat gudstjänster och möten med svenske ambassadören samt med Jordan Co-existance Organisation. I Jerusalem besökte biskoparna Augusta Victoria-sjukhuset, som drivs av Lutherska världsförbundet, kristna kyrkor i området, Betlehem och förintelsemuseet Yad Vashem. De träffade också representanter för israeliska och palestinska myndigheter samt Chief Rabbis of Israel.

Ärkebiskopen till Costa Rica för kyrkligt samarbetsavtal

I september reste ärkebiskop Anders Wejryd med en delegation från Svenska kyrkan, bland annat från Växjö stift, till Costa Rica för ett besök hos den lutherska kyrkan i landet. Bland annat undertecknades ett samverkansavtal mellan de båda kyrkorna. Avtalet undertecknades första gången under Världens fest i Växjö i juni, och nu alltså för andra gången på costaricansk mark.

Ärkebiskopens resa till Kina

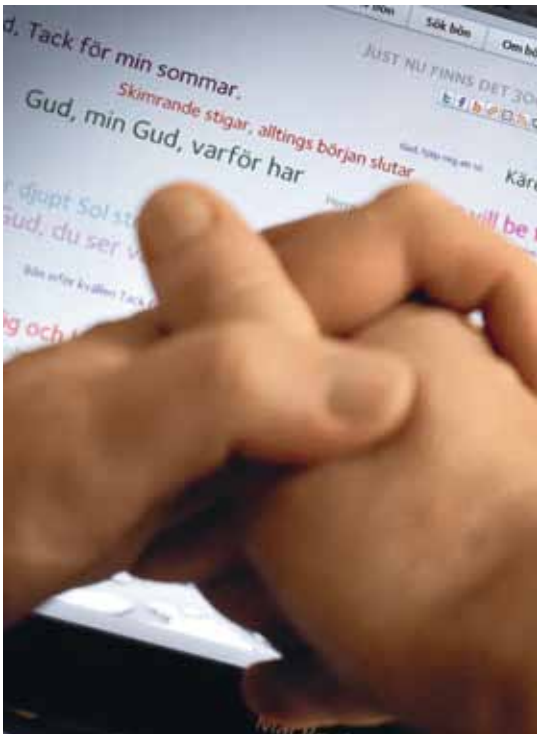
En delegation från Svenska kyrkan, med ärkebiskop Anders Wejryd tillsammans med ledamöter i kyrkostyrelsen, besökte i november den starkt växande protestantiska kyrkan i Kina. Man träffade bland annat kyrkans ledning med vilken man förde samtal om religionsfrihet. Andra besök var på teologiska institutioner i Shanghai och Nanjing, samt lokala församlingar och projekt i kyrkans utvecklingsarbete – till exempel i fråga om hiv/aids. Värd för besöket var Kinas kristna råd. I början av resan ingick även ett par dagar i Hongkong med besök hos samarbetspartner samt Svenska kyrkan i Hongkong.

Delegationsresa till Tanzania

En delegation från Svenska kyrkan besökte den lutherska kyrkan i Tanzania i juni 2010. Delegationen leddes av biskopen i Västerås stift, Thomas Söderberg, som ersatte ärkebiskopen. I delegationen fanns även representanter för kyrkostyrelsen, för Svenska kyrkans nämnd för internationell mission och diakoni liksom en grupp kyrkomusiker från Västerås stift. Besöket sammanföll med att den lutherska kyrkan i Tanzania firade 100-årsjubileum. Förutom officiella firanden, gudstjänster och besök i församlingar genomfördes konsultationer kring frågor om mission och samverkan mellan kyrkor.

Sveriges interreligiösa råd

På initiativ av ärkebiskop Anders Wejryd bildades Sveriges interreligiösa råd vid ett möte i Uppsala den 4 maj 2010. Rådet ska främja och skapa förutsättningar för interreligiöst samarbete i Sverige, lyfta fram religionens roll för att skapa fred och samförstånd i världen och utgöra en röst gentemot religionsfientlighet. Rådet består av totalt 15 personer: fem kristna, tre muslimer,

Tack för min sommar.
Skimrande stigar, alltings början slutar
Gud, min Gud, varför har

två judar, två buddhister samt en representant vardera från bahai, sikher och hinduer.

DE KYRKLIGA GRUNDUTBILDNINGARNA

Den nya pastoralteologiska terminen för organister utarbetades och genomfördes under hösten 2010 vid Pastoralinstitutet i Lund. Ett antal uppdrag som pågått under några år gav under 2010 förväntat resultat. Det gäller till exempel den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen och arbetet med att stimulera ämnet religionspedagogik/didaktik. Den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen genomfördes för första gången fullt ut under 2010, fyra kurser med sammanlagt 96 deltagare. Under året startades också ett pilotprojekt med Lunds, Stockholms och Karlstad stift för att kartlägga behov och utformning av rekrytering. Under 2012 kommer ett förslag till utbildningsplan att läggas fram.

BARN OCH UNGA

Programmet 0–18 har bidragit med att utveckla och prägla de pågående kyrkliga utbildningarna och *En ny förändrad utbildning*. Tillsammans med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation har programmet öppnat möjliga vägar för att synliggöra, erkänna och benämna kompetens i Svenska kyrkans arbete med barn och unga.

Kraftsamling

Den 21-23 september 2010 genomfördes inspirations- och fortbildningsdagarna *Kraftsamling* för medarbetare som arbetar med projektet 0–18 år. Konferensen samlade närmare hundra deltagare från hela landet och arrangerades av Svenska kyrkan och Svenska Kyrkans Unga. Föreläsningar, workshops och diskussioner kring mötet med barn och unga i Svenska kyrkan präglade dagarna, där bland annat kommunikationsfrågorna kring dopet var en viktig fråga.

Vidare har programmet dels bidragit till fördjupad teologisk kunskap och kompetens genom processmodellen *Barnet i teologin och teologin i barnet,* dels förstärkt skolarbetet genom remissarbete och materialet *Den blomstertid nu kommer* och fördjupningstexter. Inom ramen för 0–18 har också en kartläggning genomförts, bland annat om barn i utsatta situationer. Detta har skett genom samarbete med Barnombudsmannen, konferenser om Barnfattigdom och genom att samla kunskap om barn som är placerade på olika typer av hem och institutioner.

Under 2010 påbörjades också det förberedande arbetet inför kommande konferenser. Exempelvis *Kraftsamling* 2011 samt den tematiska konferensen kring barn och unga 2012.

Seminarium om barnfattigdom

Med anledning av *Europaåret (2010) för bekämpning av fattigdom och social utestängning*, arrangerade Svenska kyrkan och Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland ett seminarium kring barns fattigdom och utsatthet. Seminariet ägde rum i Helsingfors i december. Medverkade gjorde ärkebiskop Anders Wejryd och ärkebiskopen i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Kari Mäkinen.

Skrifter om barn och teologi

Som ett led i arbetet med och reflektionen kring barn och barnens roll i teologi och kyrkoliv, har det under 2010 färdigställts flera skrifter om barn och teologi: *Barnen i Svenska kyrkan – teologiska reflektioner om en kyrklig praktik*, Niclas Blåder, *Och han tog dem i famnen… Texter om barn i kyrka och teologi* (antologi, redaktör Niclas Blåder), *Omvänd dig och bli som ett barn och lägg bort det barnsliga. Systematiska teologiska reflektioner utifrån utvecklingspsykologiska perspektiv*, Arne Fritzson, *I begynnelsen var barnet. En läsning av 1 och 2 Mosebok*, Mikael Larsson.

FORSKNING

Forskning om Luthersk identitet

I maj höll Svenska kyrkans nationella nivå ett seminarium i Uppsala med forskare från de nordiska länderna. Syftet var att diskutera den lutherska identiteten i dessa kyrkor. Seminariet var ett led i ett större projekt om identitetskonstruktion i våra partnerkyrkor.

Folkkyrkoprojekt

Svenska kyrkan inbjöd hösten 2010 en grupp forskare och förtroendevalda till ett symposium om folkkyrkobegreppet. Folkkyrkotanken befanns vara öppen för många olika tolkningar och utmynnade i att frågan inte är den om vad folkkyrkan varit, utan vad vill vi att folkkyrkan ska vara. Under 2011 fortsätter arbetet i samverkan mellan Svenska kyrkan och Seglora smedja med bland annat seminarier på detta tema i Lunds, Västerås, Luleå och Stockholms stift.

BÖNENS ÅR

2010 utsågs av 2007 års kyrkomöte till Bönens år i Svenska kyrkan. Syftet var att under det gångna året inspirera till en fördjupad reflektion kring bön och att lyfta fram bönen som något grundläggande i den kristna människans relation till Gud. På Svenska kyrkans nationella nivå märktes bönens år som komponent i en rad andra arrangemang och sammanhang. Bland annat under Världens fest i Växjö, Gotlands kyrkvecka och som artikelserie i tidningen FÖR. Dessutom genomfördes en ny annonssatsning i sociala media på bönetemat under hösten.

Bönewebben fortsatte under 2010 att uppmärksammas i media. I slutet av 2010 fanns drygt 57 000 böner på sajten och nya böner skrivs varje dag. Till allhelgonahelgen utkom ett urval böner från bönewebben i pocketform från Verbum förlag. Boken, */be*, har hittills tryckts i 16 000 exemplar och säljs i bokhandlar över hela landet. För varje bok som säljs går 15 kronor till Svenska kyrkans internationella arbete.

ALMEDALSVECKAN

Svenska kyrkan finns på plats under politikerveckan i Almedalen. I ett samarbete mellan Visby domkyrkoförsamling, Visby stift och den nationell nivå arrangeras bland annat seminarier och samtalskvällar, så kallade Nikodemussamtal i domkyrkan. Det har inte minst handlat om rättviseperspektiv på klimatfrågan, ett tydligt ställningstagande för Svenska kyrkan. Bland medverkande gäster märktes biståndsminister Gunilla Carlsson och partiledare Mona Sahlin.

Svenska kyrkan fanns på plats i Visby också för att möta människor på olika sätt under parollen *För allas lika värde*. Detta gjorde man bland annat i en torgdebatt med Nationaldemokraterna.

FLERSPRÅKIGT ARBETE

Under 2009/10 genomfördes en kartläggning av situationen vad gäller Svenska kyrkans församlingar och deras möjlighet att bedriva verksamhet på andra språk än svenska. I kartläggningen ombads anställda på stiftsnivå att beskriva läget just nu och hur man uppskattar framtida behov av personal för den flerspråkiga verksamheten.

Svenska kyrkans nationella nivå har medverkat i flera insatser inom området under 2010. Bland annat arbetet med policyförslaget *En flerspråkig kyrka*. I anslutning till detta har engångstidningen *MM* (*Mångfaldens mosaik*; utgivning februari 2011) producerats. Arbetet med dop-, fadder-, konfirmations- och vigselbevis på de samiska språken har fortsatt. Ett projekt om flerspråkig kyrka i Stockholms stift har slutförts under året.

Under det gångna året har översättningar av webbtexter till minoritetsspråk och teckenspråk fortsatt. *Daerpies Dierie*, det sydsamisk-norsk-svenska kyrkobladet och *Joululehti*, den sverigefinska jultidningen har producerats.

KYRKOMUSIKSYMPOSIET

Den 2-5 september samlades omkring 1 300 deltagare, medverkande, utställare och funktionärer i Uppsala för fyra dagars Kyrkomusiksymposium. Svenska kyrkan har sedan 1998 vart fjärde år åtagit sig att skapa en mötesplats för landets kyrkomusiker där konserter och seminarier är huvudinnehållet. Årets tema var *Mötet – Människan – Musiken* och innebar starka upplevelser och tillfällen för reflektion i kyrkorum och konsertlokaler. Orgelmusik och körmusik delade plats med ungdomsmusik och barns sång. Symposiet arrangerades i samarbete med Sensus studieförbund.

KRONPRINSESSANS BRÖLLOP – UD OCH UTLÄNDSK MEDIA

För att klara det stora mediala intresset för kronprinsessans bröllop fortsatte det redan inledda samarbetet med utrikesdepartementet. Flera utländska tv-bolag direktsände bröllopet och redan på ett tidigt stadium fanns översättningar av vigselordningen samt ärkebiskopens vigseltal tillgängliga. Utrikesdepartementets webbsida för bröllopet hade en länk till pressrummet på svenskakyrkan.se. Svenska kyrkans pressrum för ”Royal-Wedding” hade omkring 1 000 besökare.

På Rosenbad hade UD upprättat ett presscenter för utländsk media. Svenska kyrkan var representerad där med präster som kunde svara på frågor om bröllopet. Svenska kyrkans präster medverkade också som kommentatorer i direktsändningar i TV4 och i Sveriges radio P4 under själva vigseln.

Svenska kyrkan uppvaktade med en gåva till det internationella arbetet, det projekt som kronprinsessan tidigare besökt i Bangladesh. Kronprinsessan är beskyddare för Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete.

VIGSEL I SVENSKA KYRKAN

Inför kronprinsessans vigsel och det väntade massmediala intresset producerades en vigselutställning som berättar hur Svenska kyrkan ser på vigsel. Utställningen redogjorde även för möjligheten för samkönade par att vigas enligt Svenska kyrkans ordning.

En lagändring som trädde i kraft 1 maj 2010 innebär att Svenska kyrkans präster måste vara förordnade av Kammarkollegiet för att kunna förrätta vigsel. På detta sätt likställs Svenska kyrkan med andra trossamfund med vigselrätt. Det finns 5 750 präster som är förordnade vigselförrättare i Svenska kyrkan, där ungefär 22 000 par gifter sig årligen.

SVENSKA KYRKANS FÖRSAMLINGAR I UTLANDET

Förändringar i norra Europa

Svenska kyrkan i utlandet är en pilgrimskyrka som ska vara redo att följa svenskarna var de än befinner sig i utlandet. Sedan verksamheten startade i utlandet för cirka 300 år sedan har den kontinuerligt förändrats. På grund av förändrade ekonomiska förutsättningar måste också Svenska kyrkans verksamhet i utlandet krympas. Det innebär bland annat nedläggning av verksamhetsplatser och förändringar i verksamheten. Under året har det beslutats om förändringar vad gäller församlingarna i Norden och Tyskland. Avvecklingen av Liverpoolkyrkan har avslutats, där drivs verksamheten vidare och har övergått i stiftelseform.

Stiftelse tar över kyrkan i Skagen

Verksamheten i Svenska kyrkans regi i Skagen har upphört under 2010. I november kom man överens med stiftelsen *Kyrkliga byggnader för västkustfiskare* om en överlåtelse av kyrkan. Stiftelsen tar över kyrkan, prästgården, kaféet och vandrarhemmet.

Unga volontärer i Sydney

Församlingen i Sydney bildades 1988 och de flesta besökarna är idag svenska studenter, au pairer, backpackers, turister och unga bofasta. Satsningen med ungdomsvolontärer är framgångsrik och har kommit att betyda mycket för de ungdomar som de kommit i kontakt med. I Sydney märker man en fortsatt ökning av antalet studenter.

Londonförsamlingen 300 år

Svenska kyrkan i London har varit en mötesplats för svenskar i 300 år. I maj 2010 firades jubileet med en högmässa och festligheter. Svenska kyrkan i London är en av de äldsta kyrkorna i utlandet. Församlingen byggdes upp kring svenskar som då arbetade i staden. I dag är London en eftertraktad stad att bo i eller besöka. Man uppskattar att det idag finns omkring 50 000 bofasta svenskar i London, många av dem är ungdomar. Svenska kyrkan i London är fortfarande en av de mest besökta församlingarna i utlandet med över 111 000 besök per år.

INTERNATIONELLT ARBETE

Under 2010 gav Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete stöd till sammanlagt 329 projekt runt om i världen genom 128 lokala kyrkor och organisationer. I 38 länder finns det projekt som är begränsade till just det landet, ett stort antal projekt pågår också i hela regioner.

Svenska kyrkan är en del av en världsvid familj av kyrkor och kyrkorelaterade organisationer. Genom detta nätverk arbetar vi för hållbar utveckling, kyrkorelationer, katastrofinsatser och påverkan. Tack vare relationerna med kyrkor runt om i världen så når vi dit ingen annan når, vilket ger oss en möjlighet att hjälpa de allra mest utsatta.

En viktig del i våra relationer med systerkyrkor är att stödja dem så att de kan fungera i sina samhällen. Det kan ta sig uttryck i både ekonomiskt stöd eller utsänd personal till teologiska utbildningar i bland annat Filippinerna, Etiopien, Zimbabwe och Hongkong.

Det långsiktiga och hållbara utvecklingsarbetet är en viktig del i vårt uppdrag. Genom detta arbetssätt ges människor möjlighet att själva påverka sina liv och samtidigt vårda skapelsen. Den 1 januari 2010 blev Svenska kyrkan medlem i ACT-alliansen – Action by Churches Together. I nätverket finns över 110 medlemmar bestående av kyrkor och kyrkorelaterade organisationer som arbetar i över 140 länder. Tillsammans arbetar vi med katastrofinsatser, utvecklings- och påverkansarbete. Genom nätverket får människor i syd en tydligare röst och arbetet kvalitetssäkras.

Det är tack vare engagemanget i församlingar som Svenska kyrkan har möjlighet att arbeta med dessa projekt. Tusentals frivilliga arbetar år efter år med att sprida engagemang och att samla in pengar. Svenska kyrkan är en av de sju största insamlingsorganisationerna i Sverige.

LOKALT ENGAGEMANG OCH INSAMLING

2010 års fasteinsamling hade vatten som tema för tredje och sista året. Under rubriken *Varje minut dör fyra barn av brist på rent vatten* samlades 41,9 miljoner kronor in, vilket var en ökning med 2,6 miljoner kronor eller 6,6 procent jämfört med föregående år (39,3). Inför insamlingen var målsättningen att rekrytera 10 000 nya givare. Resultatet blev högre än väntat då 11 800 nya givare gav någon form av gåva under kampanjen. De kommande tre åren kommer hungerproblematiken att lyftas fram som tema under fasteinsamlingen.

Nu tändas tusen juleljus är det övergripande temat för julinsamlingen 2009–2012. Julen 2010 var fokus: Kvinnors rätt till sitt eget liv och sin egen kropp. Exempel lyftes från projekt där kvinnor genom självhjälpsgrupper fått möjlighet att ta lån, vilket gett dem en egen försörjning. Resultatet för insamlingen blev 36 miljoner kronor. Ett av insamlingens mål var att dela ut insamlingsfoldrar och ljus eller tändsticksaskar till alla kyrkobesökare under advent och jul. Mer än 300 000 ljus och askar delades ut och över 8 000 nya givare rekryterades, vilket också var målet.

Det kom drygt 2 500 personer till *Världens fest* i Växjö den 4–6 juni 2010. För första gången var Kyrkans Unga helt integrerade i arrangemanget. Det genomfördes 140 seminarier med både svenska och inbjudna gäster från samarbetspartner i världen. Det fanns ett stort urval av mässor, gudstjänster samt konserter.

KATASTROFARBETE

Haiti

Den tolfte januari inträffade den svåraste jordbävningen i Haiti på 200 år. Stora delar av huvudstaden Port au Prince raserades men även andra städer drabbades hårt. Över 300 000 människor dog och 1,5 miljoner människor blev hemlösa. ACT-alliansen fanns på plats innan jordbävningen och kunde snabbt börja jobba för att förbättra tillgången på vatten, mat och tillfälliga bostäder. Svenska kyrkan tog på sig ansvaret för att planera för de psykosociala insatserna som utfördes av ACT-alliansen och skickade sammanlagt 11 personer för att arbeta med detta. Kolerautbrottet i oktober och orkanerna som drog in under hösten försvårade en redan mycket besvärlig situation. Efter den första akuta fasen arbetade man vidare med att hitta mer

hållbara lösningar för hur människor ska få tak över huvudet, vatten och sanitet, skolor ska återuppbyggas, psykosocialt stöd samt möjligheter till inkomster för de drabbade familjerna. Svenska kyrkan samlade in 22 miljoner kronor till Haiti under 2010.

Chile
Den 27 februari drabbades delar av Chile av en jordbävning som krävde hundratals dödsoffer och hundratusentals hem förstördes. Svenska kyrkan skickade i ett tidigt skede psykosocial expertis för att stödja de lokala ACT-medlemmarnas insatser.

Pakistan
Svåra översvämningar inträffade i Pakistan till följd av kraftiga regn under sommaren. Totalt var mer än en fjärdedel av landet täckt av vatten och över 20 miljoner pakistanier drabbades av katastrofen. När den första akuta fasen efter översvämningarna var över fokuserade ACT-alliansen och Svenska kyrkan på inkomstgenererande projekt där unga anställdes för att bygga upp hus. Ett viktigt arbete var också att ordna med permanenta vattenlösningar. Brunnar renades och latriner uppfördes för att förhindra att vattenburna sjukdomar spreds. Svenska kyrkan har tillsammans med ACT-alliansen hittills stött över 150 000 människor med katastrofhjälp i Pakistan.

Kirgizistan
En längre tid av politisk oro ledde i juni fram till svåra etniska kravaller mellan i första hand kirgizer och uzbeker i södra delarna av landet. Cirka 100 000 människor, i huvudsak uzbeker, flydde in i grannlandet Uzbekistan, medan ungefär 300 000 människor flydde till tryggare områden inom Kirgizistan. Act-alliansens insatser fokuserades på att täcka de mest basala behoven av mat och förnödenheter till de många internflyktingarna i landet. Svenska kyrkan skickade en psykosocial expert för att stärka de lokala partnerorganisationerna.

HÅLLBAR UTVECKLING

Arbetet för en hållbar utveckling i Sverige och världen är centralt för Svenska kyrkan. Här nedan återfinns två av åtskilliga exempel.

FN:s klimatmöte i Cancun
Svenska kyrkan har under 2010 arbetat med klimatfrågan för att lyfta vikten av att förhandlingarna vid FN:s klimatmöte i Cancun leder till konkreta resultat. Det har bland annat skett genom debattartiklar, brev och möten med beslutsfattare, både i Sverige och i EU. Webbverktyget för klimaträttvisa lanserades vid Världens fest i Växjö och under hösten har en studiehandledning anpassad till verktyget tagits fram. Svenska kyrkans experter på klimat- och miljöfrågor nyttjas ofta av officiella instanser.

Ansvarsfull kapitalförvaltning
Al Gore, f d vicepresident i USA och en av grundarna till fonden *Generation Investment Management*, besökte Svenska kyrkan i oktober. Svenska kyrkan har sedan 2008 investerat i en fond som kombinerar ekonomisk lönsamhet med långsiktigt hållbar utveckling. Den nationella nivån letar hela tiden efter förvaltare som kan klara de etiska krav som ställs. Det gäller till exempel mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och miljö. Den finanspolicy som kyrkostyrelsen fastställde i april 2010 kan ligga till grund för varje kyrklig placerare: stift, samfällighet eller församling.

SAMVERKAN OCH GEMENSAMMA SYSTEM

Stiften har uttryckt ett behov av att den nationella nivån tar ett större ansvar för administrativa samordningslösningar av olika slag. Bland annat för att bidra till att verksamheter effektiviseras, personalresurser tas tillvara och en bättre hushållning uppnås. Det riktade församlingsbidraget möjliggör en intensifiering av arbetet för ökad samverkan inom Svenska kyrkan och för åtgärder som skapar förutsättningar att uppnå bestående förändringar och verksamhetseffektivisering. Under 2010 har den nationella nivåns kontakter och samverkan med stiften i frågor som rör samordning och administrativ samverkan ytterligare intensifierats och breddats och rör nu samtliga stift. Detta innebär att en satsning på utveckling av samverkan inom främst IT, tillgänglighet/telefoni, administrativa system och fastighetsförvaltning överväger. En gemensam nationell IT-plattform (GIP) innebär att den infrastruktur som behövs för tillgång till och drift av olika former av IT-baserade lösningar och system är gemensam för anslutna enheter. Målsättningen är helt enkelt att i så stor utsträckning som möjligt ”göra lika” för att därigenom uppnå de skalfördelar som ligger i att lösningen är lika för alla. Under 2010 har två stift påbörjat implementering av GIP som ett erbjudande till församlingar/samfälligheter. Under 2011 sker detta i ytterligare fem stift. Möjlighet till samverkan inom ramen för gemensam telefoniplattform har av två stift erbjudits till församlingar/samfälligheter under 2010 och sker i ytterligare fyra stift under 2011.

SVENSKA KYRKANS FILMPRISER 2010

2010 gick Svenska kyrkans filmpris till Babak Najafis film *Sebbe*, en existentiellt gripande skildring av en ung människas ultimata ensamhet. Enligt juryn rymmer filmen ”ett visuellt evangelium om inre styrka som vänder fysisk och psykisk förnedring till uppbrott och framtid”. Från och med 2010 ges Svenska kyrkans filmpris enbart till svenska långfilmer, som har biopremiär under året. Prissumman på 50 000 kronor ska gå till en film som ”synliggör existentiella, rättvise- och sociala frågor på ett sätt som berör”.

Svenska kyrkans ungdomsfilmpris 2010 gick till den norska filmen *Vegas*, regisserad av Gunnar Vikene. Filmen handlar om tre vilsna ungdomar som delar en dröm. 2010 var fjärde året i rad som Svenska kyrkan medverkar med ett eget filmpris i Barn- och ungdomsfilmfestivalen, BUFF, i Malmö.

ÅRETS FÖRNYARE

För första gången delades förra året utmärkelsen *Årets förnyare i Svenska kyrkan* ut. Priset gick till Bertil Johansson och *Volontärbyrån i Svenska kyrkan*. Den nationella nivån står som en av flera intressenter bakom priset. Utdelningen skedde i samband med Gotlands kyrkvecka, som 2010 hade temat *Teologi gör vi tillsammans*.

SE MÄNNISKAN

På Bok- och biblioteksmässan är *Se Människan* ett samlingsnamn för Svenska kyrkans arbete med kultur, media och livsfrågor. På Bokmässan i Göteborg arrangerar Svenska kyrkan ett stort antal seminarier och har över 70 scenprogram. Arrangemanget sker i samverkan med Göteborgs stift. 2010 var temat Afrika och Svenska kyrkan stod bland annat bakom ett mycket uppmärksammat seminarium med Ingrid Le Roux, Mpho Tutu, Bob Hansson med flera.

KULTURSTIPENDIATER 2010

Svenska kyrkan delar årligen ut 500 000 kronor till nyskapande konstprojekt om livsfrågor. Bland 2010 års sex stipendiater uppmärksammades särskilt teman om fadersuppgörelser och ungas utsatthet. Det största stipendiet gick till Teater Tittuts dockteaterföreställning *Den arge* om en våldsam pappa. Stipendierna delades ut i samband med kyrkomötet i Uppsala.

KYRKOANTIKVARISK ERSÄTTNING

Genom sin nästan 1000-åriga historia, rikstäckande organisation och verksamhet förvaltar Svenska kyrkan en betydande del av det nationella kulturarvet. Svenska kyrkan ansvarar för att underhålla kyrkobyggnader och kyrkomiljöer, att göra dem tillgängliga för besök samt att ta till vara det breda folkliga engagemang som finns för miljöerna.

I samband med relationsändringen år 2000 konstaterades att det inte är rimligt att den totala kostnaden för detta allmänintresse endast bärs av Svenska kyrkans medlemmar. Svenska kyrkan får därför statlig ersättning för vård av sin kulturhistoriskt värdefulla egendom. Ersättningen innebär att befolkningen som helhet bidrar till vården av det kyrkliga kulturarvet.

Den kyrkoantikvariska ersättningen utgör cirka en fjärdedel av den totala kostnaden för underhåll av och investeringar på kyrkobyggnaderna. Vad gäller de kyrkoantikvariska ersättningsprojekten som avslutats 2002-2010, har ersättning utgått med 48 procent av den totala kostnaden. Trots att församlingar och stift själva betalar mer än hälften av projektkostnaden skulle många projekt inte ha varit möjliga att genomföra utan ersättningen.

Seminarium om alternativa energiformer

I oktober genomfördes seminariet *Ingen fara på taket*, ett seminarium om solceller, solvärme och solel som förnyelsebara energikällor. Detta är ett alternativ för uppvärmning av kulturhistoriskt skyddade kyrkobyggnader. Seminariet var ett samarrangemang mellan Svenska kyrkan och Riksantikvarieämbetet. Medverkade gjorde experter inom området samt Ärkebiskopen och Riksantikvarien. Till seminariet inbjöds representanter för de regionala samrådsgrupperna samt stiftens antikvarier och stiftsingenjörer.

DIAKONI

Bemötande av sexuella övergrepp

Redan 1996 beslutade kyrkomötet att Svenska kyrkan på ett tydligare sätt skulle arbeta med att bemöta och förebygga sexuella övergrepp i kyrkliga sammanhang. Under hela 2010 pågick arbetet med att ta fram ett uppdaterat material kring detta. De reviderade riktlinjerna, *Vad gör vi nu? Riktlinjer, förebyggande och bemötande av sexuella övergrepp* utkom i tryckt form i februari 2011.

Revisionen bygger på den tidigare utgåvan av riktlinjerna från 1998 och delar av *Mitt ibland oss, förebygga och hantera sexuella övergrepp mot barn* från 2004. Materialet bygger också på den omvärldsanalys som har vuxit fram i nätverket av stiftens kontaktpersoner för sexuella övergrepp.

Undersökning om församlingsdiakoni

Drygt 500 diakoner från hela landet deltog under året i en webbaserad enkätundersökning med frågor om församlingen och diakonens arbetsdag. Svaren visade bland annat på stor variation i arbetsuppgifter och att diakoner ofta arbetar ensamma. Men också på svårigheter i att definiera vad som egentligen betecknas som diakonal verksamhet. Kärnan i församlingsdiakonernas arbete är samtalet mellan människa och människa.

Diakonins månad

Diakonins månad 2010 lyfte fram fattigdom och social utestängning. Temat för inspirationsmaterialet var *Utsatthet – en brist på möjligheter.* Under hösten arrangerades även ett diakoniforum i Stockholm tillsammans med Sveriges kristna råd på samma tema, vilket samlade närmare 200 personer.

Tystnadspliktsutredningen

Kyrkostyrelsen beslöt våren 2008 att reglerna om tystnadsplikten i Svenska kyrkan skulle klarläggas. En utredning fick i uppdrag att i ett brett perspektiv analysera präst respektive diakons tystnadsplikt utifrån kyrkoordningen och den praktiska verkligheten. Den skulle också redogöra för hur tystnadsplikten fungerar teologiskt och ekumeniskt. I betänkandet *Ett skyddat rum – tystnadsplikt i Svenska kyrkan* lägger utredningen fram sitt resultat. Utredningen har varit på remiss och ska behandlas av kyrkomötet 2011.

Diakonalt arbete och utbildningar.

Under våren 2010 avslutades de reflektionsprocesser om kyrkans sociala roll i samhället som pågått i tre pilotstift under 2009. Erfarenheterna har dokumenterats och finns samlade i

skriften *Svenska kyrkans sociala roll i samhället. Erfarenheter från några stift och församlingar.* Under året hölls en nationell konferens, *Svenska kyrkans sociala roll – en aktör i välfärden,* där medverkande från stift och församlingar delade med sig av sina erfarenheter från reflektionsprocesserna. Under 2010 har ett antal endagskurser i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbete hållits i samarbete med berörda stift. Arbete pågår med att skapa och utbilda en resursbank med personer som kan hålla endagskurser i ämnet.

Projekt Människovärde

Under 2010 arbetade *Projekt Människovärde* med att ta fram och lansera ett material i form av en antologi samt ett tillhörande studiematerial. Målet är att motverka främlingsfientlighet och rasism inom organisationen. Målgruppen är anställda, förtroendevalda och frivilliga inom kyrkan. En ansökan om projektbidrag från EU:s Integrationsfond gjordes också för stöd till en ambassadörsutbildning i MIRACLE-metoden (Models of Integration through Religion, Activation, Cultural Learning and Exchange). Metoden är ett arbetsverktyg för en ökad delaktighet och integration av nyanlända inom Svenska kyrkans församlingar och andra enheter.

Ökning av joursamtal

Under det gångna året besvarade Jourhavande präst 60 000 samtal, en ökning med 8 procent från 2009. Jourhavande präst är en tjänst som Svenska kyrkans församlingar gemensamt erbjuder. Genom att samverka i en jourtjänst via SOS-alarm behöver inte alla församlingar tillhandahålla akut själavård nattetid. Tjänsten är öppen varje natt, det är gratis att ringa och man är anonym.

INTRANÄTET

Arbetet med att göra intranätet till navet i den inomkyrkliga kommunikationen har varit intensivt under 2010. Vid årets slut hade cirka 250 ekonomiska enheter anslutit sig, vilket var långt över målet. Särskilt glädjande är att samtliga stift anslutit sig liksom ledamöter och ersättare i det nya kyrkomötet. Under året har också många utbildningstillfällen för intranätet genomförts på förfrågan från stift och församlingar.

Såväl antalet besök som antalet besökare på intranätet ökar. En jämförelse mellan november 2009 och november 2010 visar att antalet unika besökare under perioden ökat med 65 procent, från drygt 20 000 till 34 000.

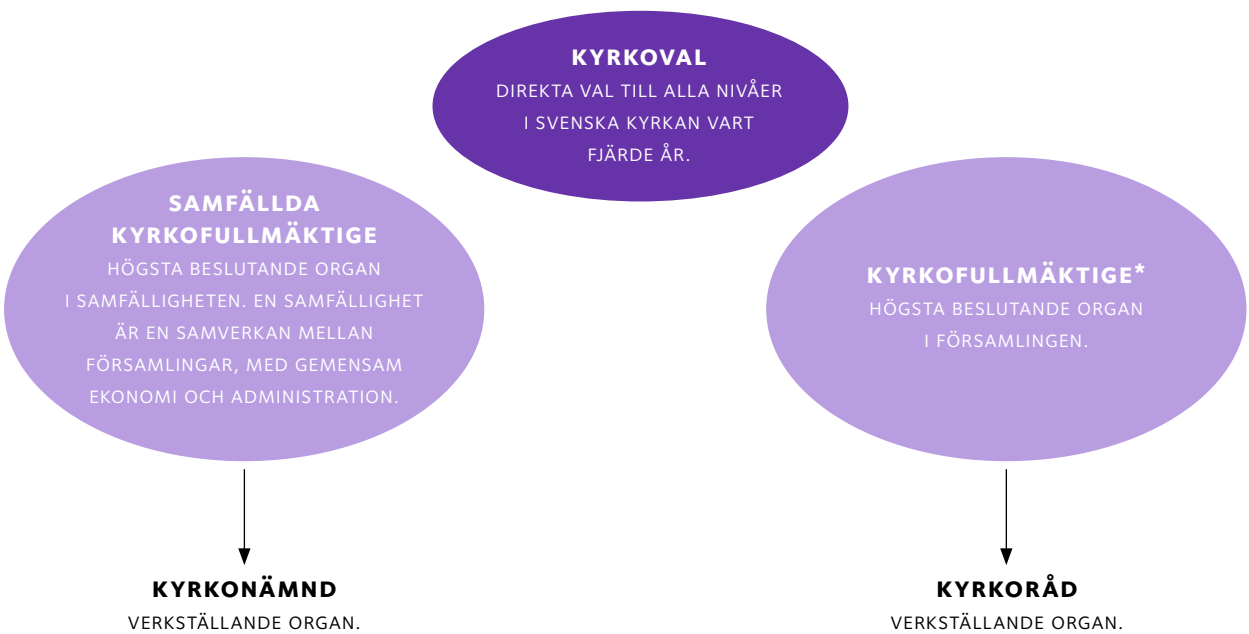

SÅ HÄR STYRS Svenska kyrkan

FÖRSAMLINGSNIVÅ

Firar gudstjänst, bedriver undervisning
samt utövar diakoni och mission.

* I en församling som ingår i en samfällighet kan valet i stället gälla direktvalt kyrkoråd.

STIFTSNIVÅ

Främjar och har tillsyn över församlingarna.
Samordnar verksamhet i stiften.

KYRKOVAL
DIREKTA VAL TILL ALLA NIVÅER I SVENSKA KYRKAN VART FJÄRDE ÅR.

STIFTSFULLMÄKTIGE
HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN I STIFTET.

DOMKAPITEL
PRÖVAR BEHÖRIGHET FÖR PRÄSTER OCH DIAKONER SAMT BESLUT SOM ÖVERKLAGAS. BISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

STIFTSSTYRELSE
STIFTETS FÖRVALTANDE OCH VERKSTÄLLANDE ORGAN. BISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

NATIONELL NIVÅ

Ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma angelägenheter och företräder kyrkan nationellt och internationellt.

KYRKOVAL
DIREKTA VAL TILL ALLA NIVÅER I SVENSKA KYRKAN VART FJÄRDE ÅR.

KYRKOMÖTET
SVENSKA KYRKANS HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN.

BISKOPSMÖTET
BISKOPARNA SAMRÅDER OM GEMENSAMMA FRÅGOR.

KYRKOSTYRELSEN
LEDER OCH SAMORDNAR DEN NATIONELLA NIVÅNS UPPGIFTER. ÄRKEBISKOPEN ÄR ORDFÖRANDE.

DE KYRKLIGA NÄMNDERNA

STIFTEN I Svenska kyrkan

Svenska kyrkan bestod 2010 av 13 stift indelade i totalt 1 467 församlingar i Sverige och 45 församlingar utomlands. 70 procent av Sveriges befolkning var medlemmar i Svenska kyrkan. Varje stift symboliseras här intill av ett kyrkfönster från respektive domkyrka.

Uppsala domkyrka

1. UPPSALA STIFT
732 136 INVÅNARE (09/10)
73,3 % MEDLEMMAR
136 FÖRSAMLINGAR
ÄRKEBISKOP: ANDERS WEJRYD
BISKOP: RAGNAR PERSENIUS

2. LINKÖPINGS STIFT
540 955 INVÅNARE
74,4 % MEDLEMMAR
111 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: MARTIN LIND
Martin Modéus vigd till ny biskop 6/3 2011.

3. SKARA STIFT
541 274 INVÅNARE
74,7 % MEDLEMMAR
124 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ERIK AURELIUS

4. STRÄNGNÄS STIFT
607 186 INVÅNARE
67 % MEDLEMMAR
73 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: HANS-ERIK NORDIN

5. VÄSTERÅS STIFT
575 435 INVÅNARE
75 % MEDLEMMAR
77 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: THOMAS SÖDERBERG

6. VÄXJÖ STIFT
628 021 INVÅNARE
74,3 % MEDLEMMAR
197 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: JAN-OLOF JOHANSSON

7. LUNDS STIFT
1 396 556 INVÅNARE
68,4 % MEDLEMMAR
189 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ANTJE JACKELÉN

8. GÖTEBORGS STIFT
1 305 650 INVÅNARE
67,7 % MEDLEMMAR
204 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: CARL AXEL AURELIUS

9. KARLSTADS STIFT
361 996 INVÅNARE
79,6 % MEDLEMMAR
88 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: ESBJÖRN HAGBERG

10. HÄRNÖSANDS STIFT
369 316 INVÅNARE
80,2 % MEDLEMMAR
104 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: TUULIKKI KOIVUNEN BYLUND

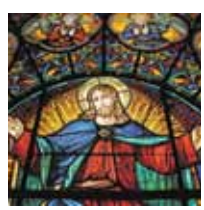
11. LULEÅ STIFT
507 895 INVÅNARE
80,1 % MEDLEMMAR
58 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: HANS STIGLUND

12. VISBY STIFT
57 269 INVÅNARE
76,4 % MEDLEMMAR
42 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: LENNART KOSKINEN
Visby stift har tillsyn över Svenska kyrkans 45 utlandsförsamlingar.
Sven-Bernhard Fast vigd till ny biskop 6/3 2011.

13. STOCKHOLMS STIFT
1 791 881 INVÅNARE
59,6 % MEDLEMMAR
64 FÖRSAMLINGAR
BISKOP: EVA BRUNNE
Hovförsamlingen medräknad.

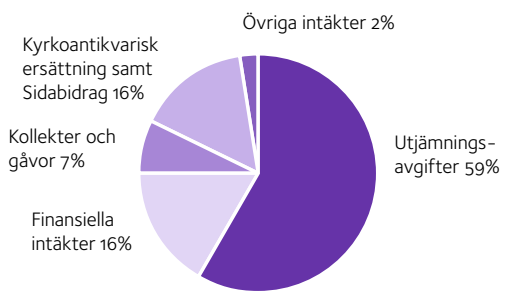
KOMMENTARER TILL EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat i koncernen uppgår till 354 (566) miljoner kronor vilket innebär att eget kapital ökat i motsvarande omfattning. Resultatet är till största delen följden av god avkastning inom finansförvaltningen, som redovisar ett nettoresultat om 423 (756) miljoner kronor. Resultatet är en konsekvens av finansmarknadernas utveckling, där kapitalförvaltningens totalavkastning varit 8,6 (18,0) procent att jämföra med det vägda jämförelseindexets avkastning om 8,3 (24,5) procent. Jämförelseindex avspeglar utvecklingen på de marknader där Svenska kyrkan enligt finanspolicyn ska placera sina tillgångar. Avvikelser mot jämförelseindex indikerar om förvaltningens finansiella avkastning varit bättre eller sämre än den genomsnittliga utvecklingen. Uppgifter inom parantes avser föregående år.

INTÄKTER

Den största intäkten är utjämningsavgifter genom det kyrkliga utjämningssystemet. Dess uppgift är att utjämna strukturella och ekonomiska olikheter mellan enheter i Svenska kyrkan, och därigenom skapa förutsättningar för verksamhet över hela landet. Förutom att fördela utjämningsbidrag till församlingar och samfälligheter används en del av utjämningsavgiften till att finansiera stiftens och den nationella nivåns verksamhet. Utjämningsavgifterna har uppgått till 1 553 (1 502) miljoner kronor. Omfattningen påverkas främst av storleken på avgiftsunderlaget, som utgörs av den kommunalt beskattningsbara inkomsten för Svenska kyrkans medlemmar.

DIAGRAM 1. INTÄKTER 2010

Verksamhetens dominerande intäkt är utjämningsavgifterna som tas ut i proportion till det samlade avgiftsunderlaget för Svenska kyrkans medlemmar. Andra intäkter är dock avgörande för de olika verksamhetsgrenarnas finansiering, inte minst kollekter och gåvor, som utgör huvudsaklig finansiering av den internationella verksamheten.

Insamlade medel från allmänheten genom kollekter och gåvor uppgick till 191 (190) miljoner kronor och dessa används främst inom ramen för den internationella verksamheten. Intäkter från den statliga kyrkoantikvariska ersättningen uppgår till 324 (307) miljoner kronor, som vidareförmedlats till projekt inom stift och församlingar för antikvariska merkostnader vid vården av det kyrkliga kulturarvet.

Som en av Sidas ramorganisationer fick Svenska kyrkan Sidabidrag om 88 (99) miljoner kronor huvudsakligen för utvecklingssamarbete och katastrofinsatser. Övriga bidrag och intäkter om 59 (102) miljoner kronor utgörs av bidrag från stiftelser med anknuten förvaltning, församlingsbidrag, försäljnings- och prenumerationsintäkter m.m.

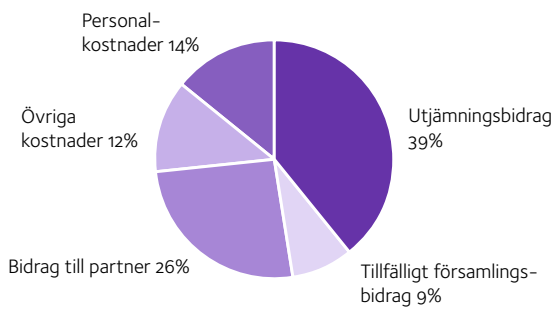
KOSTNADER

För året redovisas totala kostnader om 2 346 (2 468) miljoner kronor. De största kostnaderna är bidrag inom ramen för det kyrkliga utjämningssystemet som uppgick till 921 (953) miljoner kronor. Under året har ett tillfälligt församlingsbidrag om 200 (200) miljoner kronor betalats till Svenska kyrkans enheter på lokal nivå. Bidrag har även lämnats till svenska och internationella partner för genomförande av verksamhet motsvarande 604 (609) miljoner kronor.

Kostnaderna fördelar sig mellan utjämningsbidrag till församlingar, samfälligheter och stift med 39 (39) procent, tillfälligt församlingsbidrag 9 (8) procent, bidrag till partner i Sverige och utlandet 26 (25) procent, övriga kostnader 12 (16) procent samt personalkostnader i Sverige och utlandet 14 (13) procent. Under året har motsvarande 307 (325) heltidsanställda funnits i Sverige och 138 (154) i utlandet. Fördelning av resultat mellan verksamhetsgrenar framgår av tabell 1. För definition av verksamhetsgren, se respektive avsnitt.

Med anledning av tidigare avräkningar mot Svenska kyrkans pensionskassa bedöms det i bokslutet finnas en icke beaktad fordran på Skatteverket för särskild löneskatt.

DIAGRAM 2. KOSTNADER 2010

RESULTAT PER VERKSAMHETSGREN

Svenska kyrkans verksamhet beskrivs nedan uppdelad på fem verksamhetsgrenar: Sverige, Internationell verksamhet, Verksamhet bland svenskar i utlandet, Ekonomisk utjämning samt Finansiell förvaltning. Resultatet för var och en av dessa delar framgår av tabell 1, följt av en beskrivning av inriktning och resultat. Omsättning och resultat i koncern- och intresseföretag är ringa i relation till moderföretaget och ingår i verksamhetsgrenen Sverige.

De verksamheter som är dominerande sett till resultat och omsättning, Ekonomisk utjämning och Finansiell förvaltning, är samtidigt de som är minst sett till genomförda aktiviteter och antalet sysselsatta i organisationen. Ekonomisk utjämning är en regelstyrd verksamhet med grund i kyrkoordningen och utgörs till största del av automatiserade rutiner. Finansförvaltningen styrs och utvärderas av den nationella nivån, men daglig förvaltning är utlagd på nio externa förvaltare som var och en tilldelats särskilt mandat. Verksamheten i Sverige, Internationell verksamhet och Verksamhet bland svenskar i utlandet drivs med egen personal. Vissa aktiviteter genomförs dock genom bidrag till olika samarbetspartner. I Sverigeverksamheten och bland svenskar i utlandet balanseras resultatet genom att nationell finansiering[1] anpassas till ett nollresultat. Årets resultat för Sverigeverksamheten avspeglar dotter- och intresseföretagens bidrag till koncernresultatet. I internationell verksamhet balanseras resultatet genom avsättning till eller ianspråktagande av verksamhetsdestinerade medel. Mer om destinerade medel framgår av noterna 1 och 15.

1 Med nationell finansiering avses den del av allmän utjämningsavgift som används för finansiering av verksamheten på Svenska kyrkans nationella nivå.

SVERIGE

Inom ramen för Sverigeverksamheten bedrivs ett brett arbete. Det omfattar prästutbildning vid pastoralinstitut i Lund och Uppsala, behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning och bidrag till flera institutioner för diakon-, församlingspedagog- och kyrkomusikerutbildning. Arbetet med språkliga minoriteter, musik, barn, konfirmandfrågor och diakoni får stöd och samordnas. Egen forskning bedrivs genom anställda disputerade forskare och genom stipendier till doktorander vid universitet och högskolor. Genomförandet av det årliga kyrkomötet med två sessioner, liksom verksamhet som relaterar till ärkebiskop, biskopsmöte och Svenska kyrkans ekumeniska relationer, administreras av den nationella nivån. Sedan 2002 ingår kyrkoantikvarisk ersättning i den nationella nivåns verksamhet. Andra arbetsområden är samordning och genomförande av kyrkoval, omvärldsanalys, strategiskt informationsstöd, kyrkorätt och juridiskt stöd, tillhandahållande av Svenska kyrkans IT-plattform och nationella administrativa system samt samordning av IT-frågor. Resultat från verksamhet i intresse- och dotterföretag ingår också under denna rubrik.

Den totala kostnaden för verksamhet i Sverige har varit 737 (780) miljoner kronor. Minskningen av de totala kostnaderna jämfört med föregående år sammanhänger främst med att stora kostnader för kyrkovalet belastade år 2009. Verksamheten har huvudsakligen finansierats genom nationell finansiering om 374 (436) miljoner kronor och kyrkoantikvarisk ersättning om 324 (307) miljoner kronor. Inom Sverigeverksamheten har 13 (13) rikskollekter om totalt 13 (16) miljoner kronor tagits upp och vidareförmedlats till ändamål utanför den nationella nivåns verksamhet. Övriga intäkter består huvudsakligen av försäljning av datamateriel och licenser inom

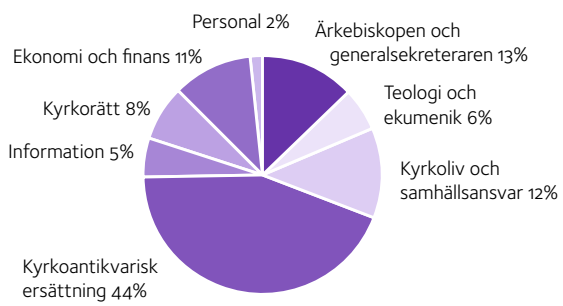
TABELL 1. RESULTAT PER VERKSAMHETSGREN 2010

Belopp i miljoner kronor	Sverige	Internationell verksamhet	Svenska kyrkan i utlandet	Ekonomisk utjämning	Finansiell förvaltning	**Totalt**
Intäkter						
Utjämningsavgifter	–	–	–	1 553	–	**1 553**
Kollekter och gåvor	13	166	11	–	–	**190**
Finansiell förvaltning	–	–1	–	–	436	**435**
Kyrkoantikvarisk ersättning	324	–	–	–	–	**324**
Sida och EU	–	90	–	–	–	**90**
Övriga intäkter	28	20	11	–	0	**59**
Nationell finansiering	374	50	87	–511	–	**0**
Summa intäkter	**739**	**325**	**109**	**1 042**	**436**	**2 651**
Kostnader						
Utjämningsbidrag	–	–	–	–921	–	**–921**
Övriga bidrag/anslag	-400	–196	-8	–200	0	**–804**
Övriga kostnader	-337	–166	-102	–	–16	**–621**
Summa kostnader	**–737**	**–362**	**–110**	**–1 121**	**–16**	**–2 346**
Övriga resultatposter	7	2	0	–	3	**12**
Förändring destinerade medel	1	35	1	–	–	**37**
Årets resultat	**10**	**0**	**0**	**–79**	**423**	**354**

ramen för den gemensamma IT-plattformen samt utbildningar och prenumerationsintäkter. Av 3 384 kyrkobyggnader är 2 976 skyddade enligt kulturminneslagen. Ett mycket stort antal kyrkliga inventarier och kyrko-tomter omfattas av samma lag. Genom den statliga kyrkoantikvariska ersättningen får Svenska kyrkan bidrag till antikvariska merkostnader vid underhåll och renovering. Under år 2010 har 460 (465) miljoner kronor mottagits. Ersättningen fördelas via stiften för beslut i enskilda ärenden och under året förbrukades 324 (307) miljoner kronor varav 321 (302) utgjorde bidrag till projekt över hela landet. Resterande belopp, 3 (5) miljoner kronor avser vissa gemensamma projekt, exempelvis inventering och utredning inom säkerhets- och energiområdet. Bidraget intäktsredovisas i takt med att det förbrukas.

Av de totala kostnaderna i Sverige utgör 54 (52) procent bidrag till samarbetspartner. Av detta belopp utgör den kyrkoantikvariska ersättningen 81 (75) procent. Vid sidan av kyrkoantikvarisk ersättning har bidrag om 75 (100) miljoner kronor delats ut. Dessa utgörs bland annat av vidareförmedlade rikskollekter, ersättning till utbildningsinstitutioner för Svenska kyrkans profilutbildningar samt medlemsavgifter till svenska och internationella nätverk och organisationer såsom Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet och Sveriges kristna råd.

DIAGRAM 3. KOSTNADER PER AVDELNING/SEKRETARIAT 2010,

I diagrammet har den kyrkoantikvariska ersättningen, som är en del av avdelningen för kyrkoliv och samhällsansvar, brutits ut till en egen del för att ge mer relevant jämförelse av avdelningarnas/sekretariatens inbördes storlek.

INTERNATIONELL VERKSAMHET

Svenska kyrkan har en lång tradition inom internationell mission och diakoni som resulterat i ett omfattande nätverk av partner. Genom dessa sker insatser inom en mängd olika sektorer över hela världen. Stora samarbetspartner sett till finansiella resurser är Lutherska världsförbundet, Kyrkornas världsråd och Action by churches together, men lika viktiga är relationer med enskilda kyrkor och organisationer som i vissa fall daterar sig mer än 100 år tillbaka i tiden. Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan, vilket ger särskilda möjligheter. Genom partnerkyrkor finns en unik lokal närvaro, kapacitet, kultur- och situationsförståelse. I de multilaterala kanalerna och samverkansorganisationerna finns de specialistkompetenser och finansiella resurser som krävs för att kunna agera snabbt när det behövs, men också kapacitet att vara en uthållig partner i det långsiktiga missions- och utvecklingssamarbetet. Ett sätt att mäta förtroendet för verksamheten på hemmaplan är genom gåvorna – Svenska kyrkan är en av landets största insamlingsorganisationer. Insamlingsresultatet från allmänheten, genom kollekter, gåvor och testamenten, uppgick under året till 166 (160) miljoner kronor. Gåvor från privatpersoner har ökat kraftigt som följd av uppmärksammade humanitära katastrofer i Haiti och i Pakistan, samtidigt som testamentsgåvorna varit lägre än tidigare. De senare varierar kraftigt från år till år. Insamlade medel från allmänheten fördelar sig mellan gåvor från privatpersoner 42 (34) procent, testamenten 15 (25) procent, stifts- och församlingskollekter 28 (25) procent och rikskollekter 15 (16) procent. Insamlingsbranschen kontrolleras av frivilliga regelverk, bland annat utfärdade av Svensk insamlingskontroll och Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII). Svenska kyrkan omfattas av och följer de rekommendationer dessa organisationer ger. Mer information om kollekter och gåvor finns i not 1 och 3.

Bidrag från Sida är en viktig finansieringskälla. Genom ramavtal möjliggörs finansiering av utvecklingssamarbete och katastrofbistånd. Sidabidrag uppgick under året till 88 (99) miljoner kronor. Det motsvarar 24 (26) procent av den internationella verksamhetens kostnader. Mer om Sidabidrag framgår av not 4. Under finansiell förvaltning redovisas ränta på destinerade medel och avkastning på ideella placeringar. Genom att placeringarna i mikrokreditinstitutionen Oikocredit varit noterade i Euro, vilken försvagats under året med åtföljande nedskrivning av tillgången, är posten –1 (4) miljoner kronor. Årets nettoförändring av destinerade medel är 35 (60) miljoner kronor, vilket betyder att medel har använts för finansiering av verksamheten. Mer om destinerade medel framgår av noterna 1 och 15.

Under året har arbete bedrivits med 130 partner, genom cirka 330 projekt i ett 40-tal länder. Exempel på insatser är utvecklingsprojekt för vatten, sanitet och livsmedelssäkerhet, psykosociala insatser i flyktingläger, katastrofinsatser genom medicin, vatten, skydd och mat. Andra viktiga arbetsområden är missions- och kyrkorelationer, teologisk utbildning och kapacitetsutveckling av partnerorganisationer. Det enskilt största kostnadsslaget, 196 (195) miljoner kronor, utgörs av lämnade bidrag till denna typ av projekt. En annan viktig del av det internationella arbetet är det informations- och opinionsarbete som bedrivs för att förändra attityder och regelverk som motverkar en rättvis utveckling och fördelning av världens tillgångar. Bredden på verksamheten är stor, liksom den geografiska spridningen. Den regionala fördelningen av insatser framgår av diagram 4, där Afrika representerar den största delen.

DIAGRAM 4. REGIONAL FÖRDELNING AV INSATSER 2010

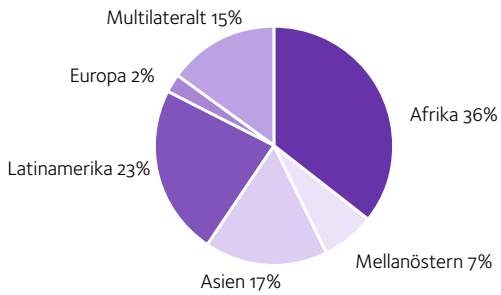
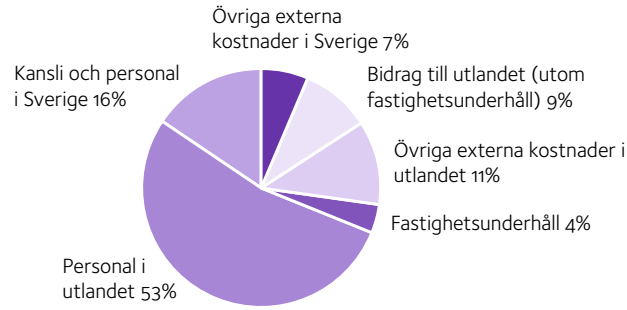

DIAGRAM 5. KOSTNADER 2010

VERKSAMHET BLAND SVENSKAR I UTLANDET

Svenska kyrkan ska vara närvarande och tillgänglig för sina medlemmar. Genom förändrade rese- och livsmönster innebär det att närvaro är motiverad även i utlandet. I 45 utlandsförsamlingar och på ytterligare ett 80-tal platser, sker årligen cirka 1 000 000 besök i en verksamhet som bedrivs genom såväl egna filialer som självständiga lokala församlingar. Innehållet är traditionell församlingsverksamhet bland utomlands bosatta och tillfälliga besökare, exempelvis sjömän, turister, säsongsarbetande och studenter. Svenska kyrkans närvaro i utlandet spelar också en viktig roll för människor som drabbas av kriser och katastrofer. För att stärka kapacitet och beredskap för detta genomgår all utlandsstationerad personal särskild utbildning i kris- och katastrofhantering.

Svenska kyrkan i utlandet finansieras främst genom nationell finansiering vilken uppgått till 87 (71) miljoner kronor. Kollekter och gåvor svarar för 11 (14) miljoner kronor och övriga intäkter 11 (40) miljoner kronor. Av dessa avser 4 (34) miljoner kronor bidrag från Stiftelsen Svenska kyrkan i utlandet.

Verksamheten har under 2010 haft kostnader om 110 (127) miljoner kronor varav kostnader för fastighetsunderhåll 4 (15) miljoner kronor. Underhållsbehovet i fastigheterna är mycket stort och ett omfattande planerings- och kartläggningsarbete pågår. Arbetet är tidskrävande genom att hänsyn måste tas till varierande lagstiftning och regleringar i olika länder och till ibland oklara fastighetsrättsliga förhållanden. Inom ramen för verksamheten finns ett hundratal utlandsanställda, i huvudsak präster, musiker och församlingsassistenter.

Av diagram 5 framgår fördelningen av kostnader där 78 (77) procent avser utlandet och merparten är egen personal, såväl bemanning vid filialer som i de självständiga församlingarna. Bidrag till utlandet avser driftsstöd som lämnats till självständiga församlingar. Omkring 22 (23) procent är kostnader i Sverige, främst personal för ledning, planering, fastighetsfrågor samt rekrytering, men även kostnader för information och insamling. Av 45 utlandsförsamlingar är 8 filialer. För dessa vilar ett fullt verksamhets- och redovisningsansvar på Svenska kyrkans nationella nivå. Övriga utlandsförsamlingar är registrerade juridiska personer i respektive land och omfattas inte av denna årsredovisning annat än som mottagare av lämnade bidrag och genom kostnader för den personal som sänts ut för arbete där.

EKONOMISK UTJÄMNING

Svenska kyrkans verksamhet är rikstäckande och var 2010 indelad i 1 467 församlingar. Församlingar och samfälligheter har av geografiska och demografiska skäl olika strukturella och ekonomiska förutsättningar. Därför finns ett internt ekonomiskt utjämningssystem som omfördelar resurser.

Svenska kyrkans medlemmar har bidragit med 15,7 (14,9) miljarder kronor i kyrko- och begravningsavgift under 2010. Huvuddelen överförs som fasta månadsbelopp från Skatteverket via Svenska kyrkans nationella nivå direkt till respektive församling, samfällighet och stift. De är därmed inte del av den nationella nivåns resultat.

Den del av kyrkoavgiften som är del av utjämningssystemet redovisas som utjämningsavgifter respektive utjämningsbidrag i resultaträkningen. Begravningsavgiften utjämnas inte.

Intäkten består av en allmän utjämningsavgift om 845 (814) miljoner kronor, inkomstutjämningsavgifter om 312 (301) miljoner kronor och kostnadsutjämningsavgifter om 396 (388) miljoner kronor. Den allmänna utjämningsavgiften är densamma, 7 öre per 100 kronor avgiftsunderlag, för alla församlingar och samfälligheter. Övriga utjämningsavgifter bestäms utifrån respektive enhets förutsättningar.

Kostnaderna utgörs av inkomstutjämningsbidrag 312 (301) miljoner kronor, kostnadsutjämningsbidrag 396 (387) miljoner kronor samt stiftsbidrag 213 (265) miljoner kronor. Bruttobeloppet för stiftsbidrag är 448 (447) miljoner kronor. Därifrån avräknas stiftens utdelning från förvaltningen av prästlönetillgångar 235 (182) miljoner kronor. Den lägre kostnaden för stiftsbidrag 2010 beror således på en högre utdelning. Fler detaljer framgår av not 2.

Under året betalades ett tillfälligt församlingsbidrag om 200 (200) miljoner kronor. Bidraget, som inte är en del av utjämningssystemet, betalades i enlighet med kyrkomötesbeslut till församlingar och samfälligheter baserat på antalet medlemmar i respektive enhet.

Den allmänna utjämningsavgiften finansierar förutom stiftsbidragen också en stor del av den nationella nivåns verksamhet. För 2010 uppgår beloppet till 511 (539) miljoner kronor. Det lägre beloppet jämfört med 2009 beror huvudsakligen på att 2009 års värde påverkades av genomförandet av kyrkovalet.

FINANSIELL FÖRVALTNING

Svenska kyrkan på nationell nivå förvaltar genom sin kapitalförvaltning ett för Svenska kyrkan gemensamt kapital. Till den finansiella förvaltningen räknas också de finansiella tjänster som erbjuds Svenska kyrkans församlingar, samfälligheter och stift. Bland dessa finns Kyrkkontot, Svenska kyrkans koncernkontorutin, med konkurrenskraftiga villkor för alla enheter oavsett storlek och geografisk hemvist. Kyrkkontot innebär en likviditetsförvaltning av det samlade tillgodohavandet. Via extern förvaltare tillhandahålls fondkonceptet Ethos som omfattar en svensk aktiefond och en svensk räntefond. Båda förvaltas till en låg kostnad och i enlighet med finanspolicyn på Svenska kyrkans nationella nivå.

All förvaltning sker enligt en finanspolicy som innehåller etiska kriterier för placeringsval, avkastningskrav, riskbegränsning och regler för portföljsammansättning. De etiska riktlinjerna betonar framför allt arbetet med positiva kriterier som stimulerar investeringar i ansvarsfulla företag. Tillämpningen av policyn förutsätter en aktiv förvaltningsprocess som integrerar sociala, miljömässiga och finansiella dimensioner. Kapitalförvaltningens normalportfölj består av 40 procent räntebärande värdepapper och 60 procent aktier, med möjlighet till avvikelse inom ett givet intervall. Kapitalförvaltningen för Svenska kyrkan på nationell nivå bedrivs genom nio externa kapitalförvaltare. Förvaltare för svenska aktier är Carlson Investment Management och Ethos aktiefond (SEB). Globala aktier förvaltas av RCM Allianz global investors, SAM Group, Generation Investment Management (fondförvaltning) och DnBNOR. Emerging marketaktier förvaltas av First State Investment (fondförvaltning). Förvaltare för svenska räntor är Alfred Berg, Nordea och SEB, den senare genom förvaltning av Ethos räntefond. Nordea Institutionella företagsobligationsfond, förvaltar den globala ränteportföljen. Ett kapitalförvaltningsråd, med två externa ledamöter och tre ledamöter från kyrkostyrelsen, ansvarar för förvaltningen. Innehavet granskas löpande för att kontrollera att portföljen ligger inom de ramar som fastställts. Under 2010 har portföljen analyserats utifrån de etiska riktlinjerna vid tre tillfällen av två oberoende externa konsulter.

På balansdagen hade den långfristiga värdepappersportföljen ett marknadsvärde om 5 234 (5 119) miljoner kronor. Av dessa tillgångar svarar kapitalförvaltningen för 4 975 (4 865) miljoner kronor och förvaltningen av andra långfristiga värdepapper, främst avseende destinerade medel, för 259 (254) miljoner kronor. Likviditetsförvaltningen omfattade tillgångar om 3 240 (2 632) miljoner kronor, huvudsakligen medel från Svenska kyrkans enheter på Kyrkkontot.

Avkastningen på destinerade medel beräknas med utgångspunkt från statsskuldväxelränta med tillägg om 0,5 procentenheter och tillförs den verksamhetsgren som medlen är destinerade för. Genom denna modell säkerställs en rationell, ansvarsfull och säker hantering av de medel som anförtrotts verksamheten av dess gåvogivare. Nettoresultatet för den finansiella förvaltningen är 423 (756) miljoner kronor och består av resultat från kapitalförvaltning 431 (759) miljoner kronor, likviditetsförvaltning 1 (5) miljoner kronor, operativa finansiella poster 7 (8) miljoner kronor samt förvaltningskostnader –16 (–16) miljoner kronor.

KAPITALFÖRVALTNING

Kapitalförvaltningen styrs av en finanspolicy med målsättning om en långsiktig real genomsnittlig avkastning om 3 procent per år. Förvaltningen sker genom 9 (10) externa förvaltare. Kapitalförvaltningen hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på 5 053 (4 921) miljoner kronor inklusive upplupna räntor och likvida medel om 78 (56) miljoner kronor. Portföljen bestod av 1 730 (1 695) miljoner kronor i svenska räntebärande instrument, 212 (406) miljoner kronor i globala räntebärande instrument, 1 427 (1 261) miljoner kronor i svensk aktieförvaltning, 1 488 (1 488) miljoner kronor i global aktieförvaltning och 197 (71) miljoner kronor i emerging marketsaktier. Fördelningen motsvarar 38 (43) procent räntebärande värdepapper, och 62 (57) procent aktier.

TABELL 2. PORTFÖLJENS FÖRDELNING PER FÖRVALTARE OCH TILLGÅNGSSLAG

Alla belopp i mnkr	Marknadsvärde 2010	Andel 2010	Marknadsvärde 2009	Andel 2009	Normalportfölj
Egen förvaltning/Catella	19	0%	515	10%	
Carlson	740	15%	646	13%	
Ethos aktiefond (SEB)	669	13%	100	2%	
Svenska aktier	**1 427**	**28%**	1 261	25%	25%
RCM	346	7%	444	9%	
SAM	535	11%	525	11%	
GIM	553	11%	519	11%	
DnBNOR	54	1%			
Globala aktier	**1 488**	**30%**	1 488	31%	30%
First State	197	4%	71	1%	
Emerging markets	**197**	**4%**	71	1%	5%
Total aktieportfölj	**3 112**	**62%**	2 820	57%	60%
Alfred Berg	628	12%	615	12%	
Nordea	592	12%	578	12%	
Ethos räntefond (SEB)	510	10%	502	10%	
Svenska räntor	**1 730**	**34%**	1 695	34%	30%
Dexia	0	0%	204	4%	
Nordea fond	212	4%	202	4%	
Globala räntor	**212**	**4%**	406	8%	10%
Total ränteportfölj	**1 942**	**38%**	2 101	43%	40%
Total portfölj	**5 053**	**100%**	4 921	100%	100%

KAPITALFÖRVALTNINGENS AVKASTNING

Under 2010 steg Stockholmsbörsen med 26,7 (52,5) procent. Jämförelseindex för globala aktier utvecklades med endast 0,1 (24,0) procent på grund av valutaeffekten från en starkare krona. Den svenska räntemarknaden har varit fortsatt svag. Utfallet motsvarar en avkastning om 8,6 (18,0) procent räknat som ett vägt medelvärde av förvaltade tillgångar och tillgångsslag. Det vägda jämförelseindexets avkastning för samma period uppgår till 8,3 (24,5) procent.

TABELL 3. PORTFÖLJENS AVKASTNING PER TILLGÅNGSSLAG

Belopp i mnkr	Resultat 2010	Resultat (%)	Index-utveckling (%)	Jämförelseindex (SEK)
Svenska aktier	295	23,7%	26,7%	SIX RX
Globala aktier	48	3,3%	0,1%	DJSI
Emerging markets	26	26,5%	11,7%	MSCI EM
Svenska räntor	35	2,1%	2,0%	OMRX Bond
Globala räntor	19	4,7%	4,4%	Citigroup WGBI
Totalt i förvaltning	**423**	**8,6%**	**8,3%**	

Avkastningen redovisas här efter förvaltningskostnader för jämförbarhet mellan direktförvaltning och fondförvaltning.

LIKVIDITETSFÖRVALTNING

Med likviditetsförvaltning avses förvaltning av tillgångar på Kyrkkontot, Svenska kyrkans gemensamma koncernkontorutin i Swedbank till vilken samtliga ekonomiska enheter är anslutna. Förvaltningen sker med en utpräglat låg riskprofil där huvudsakliga placeringar utgörs av obligationer, certifikat och obligationer med rörlig ränta (Floating Rate Notes). Villkoren för underkontohavare bestäms av Svenska kyrkans nationella nivå och är konkurrenskraftiga. Sedan april 2006 har ränta motsvarande Riksbankens aktuella reporänta utgått på tillgodohavanden.

Under 2010 har det samlade tillgodohavandet på Kyrkkontot ökat, utgående balans vid årsskiftet är 2 537 (2 254) miljoner kronor. Resultatet från likviditetsförvaltningen uppgår till 11 (41) miljoner kronor. Från detta har en avsättning om 10 (37) miljoner kronor genomförts vilket motsvarar resultatet från likvida medel som förvaltats för stift, samfälligheter och församlingars räkning. Från avsättningen, och i framtiden genererade resultat, kan utdelning göras och vid sidan av garanterad ränta utgöra ett extra incitament till full medverkan i Kyrkkontot. 2010 års utdelning uppgick till 21 miljoner kronor vilket betalades ut i februari 2010 fördelat med utgångspunkt från respektive enhets genomsnittssaldo. Se vidare i not 6 och 30.

IDEELLA INNEHAV

En ideell placering syftar till att medel ska arbeta med hänsyn till såväl ekonomisk som social avkastning. Vid årsskiftet finns ideella placeringar till ett bokfört värde om 40 (43) miljoner kronor, se vidare not 24. Den ideella portföljen innehåller andelar i Oikocredit, utlåning till Stiftelsen kyrkornas u-fond samt aktier i företagen Fairtrade Sverige AB och Biosensor Applications Sweden AB. Resultatet av ideella innehav redovisas inom den verksamhet som finansierat placeringen.

FRAMTIDA UTVECKLING

Kyrkomötet har beslutat att kostnaderna över tiden behöver ligga på en 60 miljoner kronor lägre nivå för att möta en prognostiserad minskning av allmän utjämningsavgift. För att möta behovet av att ställa om verksamheten för framtiden har kyrkostyrelsen 2010 genomfört en planerad kompetensomställning. Kyrkostyrelsen kommer under 2011 att fortsätta arbetet med prioriteringsfrågor.

STIFTELSER MED ANKNUTEN FÖRVALTNING

Svenska kyrkan på nationell nivå förvaltar 86 (86) stiftelser med anknuten förvaltning. Stiftelserna är egna juridiska personer och finns därför inte i balans- och resultaträkningar för Svenska kyrkan på nationell nivå. Tillgångarna i stiftelserna hade vid årsskiftet ett bokfört värde om 174 (151) miljoner kronor. Avkastningen från stiftelserna tillförs till stor del den verksamhet som bedrivs inom Svenska kyrkan på nationell nivå.

DESTINERADE MEDEL

Under året är nettoförändringen av destinerade medel 37 (62) miljoner kronor. Det innebär att tidigare balanserade medel använts under året. En definition av destinerade medel finns i not 1 och fördelning per ändamål framgår av not 15.

EGET KAPITAL

Årets resultat i koncernen innebär att eget kapital har ökat med 354 (566) miljoner kronor, vilket leder till att eget kapital vid utgången av år 2010 är 5 265 (4 911) miljoner kronor. Kyrkomötet beslutade 2008 att målnivå för den nationella nivåns eget kapital ska vara 4 miljarder kronor och att målet årligen ska indexuppräknas med utveckling av konsumentprisindex. Om faktiskt utfall enligt årsbokslut överstiger 125 procent av målnivå ska kyrkostyrelsen lämna förslag till kyrkomötet om hur överstigande kapital ska hanteras, förslag lämnas för de två närmaste åren med en indikation för det tredje året. Eget kapital vid årets utgång överstiger 125-procentsnivån med 102 miljoner kronor. Mer information om eget kapital framgår av not 1 och 17.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av verksamheten samt ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

KONCERNEN 5 ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i miljoner kronor

Resultaträkning	**2010**	**2009**	**2008**	**2007**	**2006**
Intäkter					
Utjämningsavgifter	1 553	1 502	1 440	1 400	1 364
Kollekter och gåvor	190	190	213	197	222
Finansiell förvaltning	435	763	–786	97	489
Övriga intäkter	473	510	475	438	447
Summa intäkter	**2 651**	**2 965**	**1 342**	**2 132**	**2 522**
Kostnader					
Utjämningsbidrag	–921	–953	–839	–835	–847
Övriga kostnader	-1 425	–1 515	–1 378	–1 304	–1 053
Summa kostnader	**–2 346**	**–2 468**	**–2 217**	**–2 139**	**–1 900**
Övriga resultatposter	12	7	32	9	–87
Förändring destinerade medel	37	62	19	34	–19
Årets resultat	**354**	**566**	**–824**	**36**	**516**
Balansräkning					
Tillgångar	8 815	8 130	7 530	8 379	7 965
Eget kapital	5 265	4 911	4 345	5 170	5 134
Skulder, avsättningar och destinerade medel	3 550	3 219	3 184	3 209	2 831
Soliditet*	60%	60%	58%	62%	64%
Personal					
Medeltal anställda					
Sverige	307	325	315	308	302
Utland	138	154	164	163	166

*) Eget kapital i procent av totala tillgångar.

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i tkr	Not	Koncernen 2010	Koncernen 2009	Moderföretaget 2010	Moderföretaget 2009
	1				
Intäkter					
Utjämningsavgifter	2	**1 552 724**	1 502 469	**1 552 724**	1 502 469
Kollekter och gåvor	3	**190 654**	190 216	**190 654**	190 216
Erhållna bidrag	4	**439 045**	476 165	**439 045**	476 165
Resultat av ideella placeringar	5	**-1 753**	–622	**–2 474**	–1 248
Resultat av likviditetsförvaltning	6	**1 195**	4 270	**1 418**	5 066
Resultat av kapitalförvaltning	7	**436 358**	758 928	**436 358**	758 928
Övriga intäkter	8	**32 438**	33 594	**32 768**	34 056
Summa		**2 650 661**	2 965 020	**2 650 493**	2 965 652
Kostnader					
Utjämningsbidrag	2	**–921 266**	–953 459	**–921 266**	–953 459
Lämnade bidrag	9	**–804 418**	–809 030	**–804 418**	–809 030
Övriga externa kostnader	8	**–274 248**	–368 603	**–278 011**	–362 779
Personalkostnader	10, 11,12,13	**–328 991**	–319 028	**–328 991**	–319 028
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	14	**–17 362**	–17 727	**–15 119**	–15 510
Summa		**–2 346 285**	–2 467 847	**–2 347 805**	–2 459 806
Resultat före förändring av destinerade medel		**304 376**	497 173	**302 688**	505 846
Förändring destinerade medel	15	**36 619**	62 034	**36 619**	62 034
Resultat efter förändring av destinerade medel		**340 995**	559 207	**339 307**	567 880
Andel i intresseföretagens resultat		**6 526**	–6 324		
Resultat före finansiella poster		**347 521**	552 883	**339 307**	567 880
Finansiella poster	16				
Finansiella intäkter		**6 335**	21 444	**6 335**	21 404
Finansiella kostnader		**-1 176**	–8 155	**–1 176**	–23 562
Summa		**5 159**	13 289	**5 159**	–2 158
Resultat efter finansiella poster		**352 680**	566 172	**344 466**	565 722
Koncernföretagens skatt		**1 666**	–530		
Årets resultat	17	**354 346**	565 642	**344 466**	565 722

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i tkr	Not	Koncernen 2010-12-31	Koncernen 2009-12-31	Moderföretaget 2010-12-31	Moderföretaget 2009-12-31
TILLGÅNGAR	1				
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	18	**9 178**	15 659	**9 178**	15 659
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	19	**146 906**	154 303	**75 185**	80 589
Inventarier	20	**10 137**	12 923	**9 139**	11 753
Summa		**157 043**	167 226	**84 324**	92 342
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	21			**55 774**	55 774
Långfristiga fordringar i koncernföretag	22			**30 000**	30 000
Andelar i intresseföretag	23	**50 469**	41 951	**42 258**	41 951
Ideella placeringar	24	**40 184**	42 622	**34 377**	37 517
Andra långfristiga värdepappersinnehav	25	**5 234 224**	5 119 229	**5 234 224**	5 119 229
Övriga långfristiga fordringar		**249**	479	**249**	479
Summa		**5 325 126**	5 204 281	**5 396 882**	5 284 950
Summa anläggningstillgångar		**5 491 347**	5 387 166	**5 490 384**	5 392 951
Omsättningstillgångar					
Varulager		**1 600**	1 278	**1 600**	1 278
Kortfristiga fordringar					
Kortfristiga fordringar		**25 674**	60 515	**25 667**	60 472
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	**55 851**	49 065	**55 851**	49 065
Summa		**81 525**	109 580	**81 518**	109 537
Kortfristiga placeringar	27	**1 781 057**	1 505 222	**1 781 057**	1 505 222
Kassa och bank	28	**1 459 352**	1 127 054	**1 459 352**	1 127 054
Summa omsättningstillgångar		**3 323 534**	2 743 134	**3 323 527**	2 743 091
SUMMA TILLGÅNGAR		**8 814 881**	8 130 300	**8 813 911**	8 136 042
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Eget kapital vid årets början		**4 910 996**	4 345 354	**4 915 848**	4 350 126
Årets resultat		**354 346**	565 642	**344 466**	565 722
Summa		**5 265 342**	4 910 996	**5 260 314**	4 915 848
Destinerade medel	15	**217 045**	253 664	**217 045**	253 664
Avsättningar för pensioner	29	**73 438**	75 160	**73 438**	75 160
Övriga avsättningar	30	**25 854**	36 873	**25 854**	36 873
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		**46 961**	47 546	**46 505**	47 166
Skulder till koncernföretag				**4 520**	1 303
Övriga kortfristiga skulder	28	**3 113 786**	2 750 393	**3 113 780**	2 750 360
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	**72 455**	55 668	**72 455**	55 668
Summa		**3 233 202**	2 853 607	**3 237 260**	2 854 497
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**8 814 881**	8 130 300	**8 813 911**	8 136 042
Ställda säkerheter	32	**50 000**	50 000	**50 000**	50 000
Ansvarsförbindelser	33	**3 302**	3 768	**3 302**	3 768

KASSAFLÖDESANALYSER

Belopp i tkr	Not	Koncernen **2010**	Koncernen 2009	Moderföretaget **2 010**	Moderföretaget 2 009
Den löpande verksamheten					
Inbetalningar från verksamheten exkl finansförvaltning		**2 391 466**	2 344 764	**2 391 760**	2 344 792
Utbetalningar av bidrag samt till leverantörer och anställda		**–2 365 090**	–2 404 415	**–2 373 877**	–2 398 868
Netto räntor och utdelningar		**168 706**	149 211	**168 929**	134 560
Nettoförändring i ideella placeringar	24	**–5**	–601	**–24**	–601
Nettoförändring i likviditetsförvaltning *		**–282 240**	8 735	**–282 240**	8 735
Förändring av Kyrkkontot *		**283 236**	–128 038	**283 236**	–128 038
Nettoförändring i kapitalförvaltning		**149 664**	–170 516	**157 875**	–161 496
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**345 737**	–200 860	**345 659**	–200 916
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella och immateriella anläggningstillgångar		**–698**	–13 760	**–620**	–13 704
Finansieringsverksamheten					
Ökning/minskning av skulder		**–12 741**	21 596	**–12 741**	21 596
Årets kassaflöde		**332 298**	–193 024	**332 298**	–193 024
Likvida medel vid årets början		**1 127 054**	1 320 078	**1 127 054**	1 320 078
Likvida medel vid årets slut	28	**1 459 352**	1 127 054	**1 459 352**	1 127 054

*) I likviditetsförvaltningen ingår även placeringar av kyrkkontomedel.

NOTER FÖR KONCERNEN OCH MODERFÖRETAGET

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Alla belopp är angivna i tusental kronor (tkr) om inte annat anges

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd med undantag för BFNAR 2002:10, Uttalande om redovisning av gåvor för ideella föreningar och registrerade trossamfund där Svenska kyrkan beträffande redovisning av destinerade medel (gåvor) tillämpar riktlinjer fastställda av Svenska kyrkans redovisningskommitté (Kred), Redovisning av ändamålsbestämda gåvor. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

DESTINERADE MEDEL: I vissa fall är intäkter förenade med villkor som innebär att medlen ska användas för viss angiven verksamhet (verksamhetsdestinerade medel) eller visst angivet ändamål inom en verksamhet (ändamålsdestinerade medel). För Svenska kyrkan är det angeläget att gentemot givare tydligt visa att erhållna destinerade medel hålls åtskilda från övriga medel och ej är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå en rättvisande bild avsätts medlen i de fall intäkten inte kunnat användas för den angivna verksamheten eller ändamålet under året som förändring av destinerade medel i resultaträkningen och som destinerade medel i balansräkningen. När utbetalning sker till den angivna verksamheten eller ändamålet ianspråktas destinerade medel.

Koncernredovisning
Koncernredovisning har upprättats enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR1:00) om koncernredovisning och med tillämpning av förvärvsmetoden. I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna.

Intresseföretagsredovisning
Som intresseföretag betraktas de företag där koncernen har ett långsiktigt ägarintresse och där moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av rösterna för samtliga aktier. Andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Skillnaden mellan intresseföretagens redovisade värde i koncernen och koncernens andel av intresseföretagens egna kapital utgör goodwill/negativ goodwill, vilken skrivs av/löses upp över 5 år. I noten 23 redovisas samtliga intresseföretag. Intresseföretagsinnehav av ideell karaktär redovisas i balansräkningen under rubriken ideella placeringar.

Intäktsredovisning
Svenska kyrkans nationella nivå ansvarar för förmedlingen av de kyrkoavgifter som Skatteverket uppbär för Svenska kyrkans räkning. Den del av kyrkoavgifterna som överförs till församlingar, samfälligheter och stift redovisas endast över balansräkningen.

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Kollekter och gåvor samt erhållna bidrag intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd.

Kollekter och gåvor
Med kollekter och gåvor avses i huvudsak insamlade medel från allmänheten som ställs till Svenska kyrkans förfogande. Gåvor och testamenten som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde. Aktier erhållna genom gåva eller testamente värderas till marknadsvärde vid tidpunkten för överföring till Svenska kyrkans depå. I det fall tillgången avyttras i nära anslutning till gåvotillfället värderas tillgången till faktiskt erhållen likvid.

Erhållna bidrag
Med begreppet bidrag avses medel som erhållits från externa bidragsgivare och där bidraget grundas på avtal eller liknande handling samt där återrapporteringsskyldighet föreligger samt utdelning från förvaltade stiftelser och stiftelseliknande rättssubjekt.

Bidrag från svenska staten avseende kyrkoantikvarisk ersättning redovisas liksom bidrag från Sida i enlighet med BFNAR 2002:11 Uttalande om redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligrättsliga organ, och skuldförs till dess att de kostnader som bidraget ska täcka uppkommit varvid intäktsföring sker.

Leasingavtal
Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal).

Tillgångar och skulder i utländsk valuta
Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas enligt balansdagens kurs. Fastigheter redovisas dock till historisk anskaffningskurs.

Fordringar
Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar
Utgifter för utvecklingsarbeten av datorprogram kostnadsförs vanligtvis löpande när de uppkommer. Vissa större utvecklingsprojekt som har ansetts vara av väsentligt värde under kommande år har aktiverats i balansräkningen som balanserade utgifter för utvecklingsarbeten. Kostnader direkt hänförliga till utveckling av tillgången har ökat tillgångens redovisade värde. Datorprogram som ej är egenutvecklade kostnadsförs vid anskaffningen.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda ekonomiska livslängd. Linjär avskrivningsmetod används. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10–50 år
Installationer	10 år
Kontorsmöbler	10 år
Kontorsmaskiner	5 år
Datorprogram	4–5 år
Datorer	4 år från och med 2010
Övrig datautrustning	3 år

I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess beräknade återanskaffningsvärde skrivs tillgången ner till sitt återanskaffningsvärde.

Finansiella instrument
Finansiella instrument värderas till verkligt värde enligt ÅRL 4 kap 14 § a-g.

Affärsdagsredovisning
Transaktioner på de finansiella marknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdagen. Affärsdagen är den tidpunkt då de väsentliga rättigheterna och därmed riskerna övergår mellan parterna.

Ideella placeringar
Med ideella placeringar avses placeringar där såväl ekonomisk som social avkastning legat till grund för placeringsbeslutet. I balansräkningen redovisas samtliga ideella placeringar under denna rubrik, trots att vissa innehav uppfyller kriteriet för intresseföretag. Därmed kommer rubriken intresseföretag i balansräkningen endast att redovisa intresseföretag som inte är av ideell karaktär. Värdering av ideella placeringar sker individuellt för varje enskilt innehav till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde om inte annat anges.

Kapital och likviditetsförvaltning
Inom kapitalförvaltningen förvaltas den nationella nivåns långfristiga värdepapper. Förvaltningen strävar efter att uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning med beaktande av kyrkans grundläggande värderingar.

Inom likviditetsförvaltningen förvaltas överlikviditeten från Kyrkkontot huvudsakligen genom placeringar i kortfristiga värdepapper.

Värdepapper i kapitalförvaltningen redovisas, med stöd av Fars RedR 5 som anläggningstillgång då förvaltningen är av långsiktig karaktär. Likviditetsförvaltningens tillgångar redovisas som kortfristiga placeringar.

- *Aktier och andelar*
Värdering av noterade aktier och andelar sker till verkligt värde baserat på senaste betalkurs under årets sista handelsdag.

- *Obligationer och andra räntebärande tillgångar*
Obligationer och andra räntebärande tillgångar värderas till verkligt värde. Verkligt värde beräknas utifrån balansdagens officiella marknadsnotering (oftast mid-kurs). Innehav som inte har officiell marknadsnotering värderas till noterade priser observerbara i en aktiv marknad. I de fall instrumenten inte handlas på en aktiv marknad och tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva.

Nettoresultatet utgörs av skillnaden mellan genomsnittligt upplupet anskaffningsvärde och försäljningsvärde/verkligt värde. Det upplupna anskaffningsvärdet utgörs av den effektiva räntan vid anskaffningstidpunkten. Detta innebär att förvärvade över- och undervärden periodiseras under återstående löptid till nästa räntejusteringstillfälle. Över- och undervärdena redovisas som ränteintäkt.

Eget kapital
Enligt 51 kap i kyrkoordningen ska den nationella nivåns kapital förvaltas på ett sådant sätt att kapitalet bevaras till sin reella nivå mätt över rullande tioårsperioder. Målnivån är 4 miljarder kronor. Från och med 2009 sker en årlig indexuppräkning enligt konsumentprisindex.

I not 17 redovisas hur eget kapital förhåller sig till den målsatta värdesäkrade nivån.

Avsättningar
Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst, men ovissa till belopp eller tidpunkt då de ska infrias.

NOT 2 – UTJÄMNINGSAVGIFTER OCH UTJÄMNINGSBIDRAG

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Regler om ekonomisk utjämning återfinns i 44 kap. i kyrkoordningen.		
Utjämningsavgifter		
Allmän utjämningsavgift*	845 081	813 815
Inkomstutjämningsavgift	312 121	300 643
Kostnadsutjämningsavgift för		
- Kyrkounderhåll	74 505	69 439
- Kostnadsutjämningskonstant	111 548	113 262
- Andel medlemmar	209 469	205 310
	395 522	388 011
Summa utjämningsavgifter	**1 552 724**	1 502 469
Utjämningsbidrag		
Inkomstutjämningsbidrag	–312 125	–300 641
Kostnadsutjämningsbidrag för		
- Kyrkounderhåll	–77 455	–72 165
- Kostnadsutjämningskonstant	–110 603	–112 311
- Andel medlemmar	–208 113	–202 972
	–396 171	–387 448
Stiftsbidrag	–212 970	–265 370
Summa utjämningsbidrag	**–921 266**	–953 459

*) Församlingarna betalar en allmän utjämningsavgift som uppgår till 7 öre per 100 kronor av avgiftsunderlaget.

NOT 3 – KOLLEKTER OCH GÅVOR

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Kollekter		
Rikskollekter	43 132	45 883
Stiftskollekter	1 282	1 533
Församlingskollekter	21 643	42 431
	66 057	89 847
*Gåvor**		
Testamenten	25 584	42 283
Övriga gåvor	99 013	58 086
	124 597	100 369
Summa kollekter och gåvor	**190 654**	190 216
Antal inkomna testamentsärenden	**77**	86

*Kodrapport enligt Frivilligorganisationernas insamlingsråds kvalitetskod har upprättats för år 2010.

NOT 4 – ERHÅLLNA BIDRAG

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Sidabidrag för		
- Utvecklingssamarbete	58 557	59 881
- Katastrofbistånd	17 256	19 661
- Volontärer	2 633	7 755
- Administration	6 640	6 594
- Information och opinionsbildning	3 081	5 129
	88 167	99 020
Kyrkoantikvarisk ersättning	324 466	307 485
Stiftelser		
- Förvaltade av Svenska kyrkan på nationell nivå	7 441	34 418
- Övriga stiftelser	917	1 187
	8 358	35 605
Övriga organisationer och företag	10 630	26 279
Radiohjälpen	5 161	6 637
Europeiska Unionen	2 263	1 139
Summa erhållna bidrag	**439 045**	476 165

NOT 5 – RESULTAT AV IDEELLA PLACERINGAR

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Räntor och utdelningar	690	762	690	762
Resultatandel ideella intresseföretag	721	626		
Nedskrivning ideella placeringar	–29	–4	–29	–4
Avyttring ideella placeringar		5		5
Resultat konvertering Oikocredit*	–3 135		–3 135	
Orealiserat resultat valuta**		–2 011		–2 011
Resultat av ideella placeringar	**–1 753**	–622	**–2 474**	–1 248

*) Resultatet i samband med konvertering av Euroandelar i Oikocredit till SEK-andelar.
**) Valutaeffekt vid omräkning av andelar i Oikocredit.

NOT 6 – RESULTAT AV LIKVIDITETSFÖRVALTNING

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Realisationsresultat vid försäljning	2 322	209	2 322	209
Orealiserat resultat kortfristiga placeringar	–8 727	7 752	–8 727	7 752
Ränteintäkter	42 683	64 657	42 928	65 500
Räntekostnader	–25 229	–31 475	–25 251	–31 522
Resultat av likviditetsförvaltning före avsättning	**11 049**	41 143	**11 272**	41 939
Avsättningar				
Avsättning för utbetalning nästkommande år	–9 854	–20 873	–9 854	–20 873
Avsättning för framtida gottskrivning		–16 000		–16 000
Resultat av likviditetsförvaltningen efter avsättning	**1 195**	4 270	**1 418**	5 066

NOT 7 – RESULTAT AV KAPITALFÖRVALTNING

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Aktier		
- Utdelningar	53 089	43 156
- Realiserat resultat	230 373	–113 904
- Orealiserat resultat	93 657	753 446
	377 119	682 698
Räntevärdepapper		
- Utdelningar	64 931	44 719
- Räntenetto	42 776	44 927
- Realiserat resultat	22 144	41 560
- Orealiserat resultat	–70 612	–54 976
	59 239	76 230
Resultat av kapitalförvaltning	**436 358**	758 928

NOT 8 – INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	2010	2009
Av moderföretagets omsättning avser försäljning till andra koncernföretag	**398**	598
Av moderföretagets inköp avser inköp från andra koncernföretag	**-7 341**	–7 238

NOT 9 – LÄMNADE BIDRAG

Koncernen och moderföretaget	2010	2 009
Utvecklingssamarbete, katastrofbistånd och kyrkosamverkan i utlandet	–196 407	–194 836
Svenska församlingar i utlandet	–7 909	–9 826
Tillfälligt församlingsbidrag	–200 000	–200 000
Kyrkoantikvarisk ersättning	–321 492	–304 469
Verksamhet i Sverige	–78 610	–99 899
Summa lämnade bidrag	**–804 418**	–809 030

NOT 10 – LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

Koncernen och moderföretaget	Löner och andra ersättningar 2010	Sociala kostnader 2010	(varav pensionskostnader) 2010	Löner och andra ersättningar 2009	Sociala kostnader 2009	(varav pensionskostnader) 2009
Styrelser, generalsekreterare och verkställande direktör*	–2 588	–6 737	–5 923 **	–2 445	–1 591	–800
Förtroendevalda som inte ingår i styrelsen	–5 258	–1 652	-	–4 965	–1 560	-
Övriga anställda	–190 897	–97 581	–41 618	– 193 563	–93 961	–36 620
Summa	**–198 743**	**–105 970**	**–47 541**	–200 973	–97 112	–37 420

*) Inga avtal om avgångsvederlag eller om pensionsavgång föreligger med ledande befattningshavare.

**) I beloppet ingår kostnad i samband med generalsekreterarens avgång med 4 957 tkr.

NOT 11 – KÖNSFÖRDELNING BLAND LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE*

	2010		2009	
Koncernen	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	**52%**	**48%**	48 %	52 %
Generalsekreterare, verkställande direktör		**100%**	100 %	

	2010		2009	
Moderföretaget	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	**67%**	**33%**	47 %	53 %
Generalsekreterare		**100%**	100 %	

*) Fördelningen avser förhållandet på balansdagen.

NOT 12 – SJUKFRÅNVARO

Moderföretaget	2010	2009
Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	**2,1%**	2,8%
Andel av sjukfrånvaro avseende en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	**50,7%**	64,5%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid för		
- män	**0,4%**	1,1%
- kvinnor	**5,4%**	3,7%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid för anställda i åldrarna		
- 29 år eller yngre	**1,7%**	2,6%
- 30–49 år	**2,5%**	2,8%
- 50 år eller äldre	**1,6%**	2,9%

NOT 13 – MEDELANTALET ANSTÄLLDA OCH LÖNEKOSTNADER PER LAND

Koncernen och moderföretaget	2010 Kvinnor	Män	Totalt	Lönekostnad	2009 Kvinnor	Män	Totalt	Lönekostnad
Afrika								
Eritrea								3
Etiopien	1	3	4	1 623	5	3	8	2 953
Kenya	1		1	448	1	1	2	940
Malawi								3
Moçambique								51
Liberia		1	1	421		1	1	400
Sudan				1	1		1	424
Sydafrika	3	1	4	1 302	3	1	4	1 237
Tanzania	4	2	6	2 519	7	4	11	3 760
Uganda	1		1	440				
Zimbabwe	1	1	2	908	2		2	861
Asien								
Filippinerna	1	1	2	613	1	1	2	642
Indien				58				4
Kina	3	3	6	2 177	4	4	8	2 626
Singapore	1	1	2	633	1	1	2	629
Thailand	2	1	3	1 070	1	1	2	833
Australien	3	2	5	1 599	3	2	5	1 551
Europa								
Belgien	3	3	6	1 744	3	3	6	1 842
Cypern	1	1	2	708	1	1	2	749
Danmark	3	3	6	2 032	3	3	6	2 491
Finland		1	1	561		1	1	605
Frankrike	4	3	7	2 029	4	3	7	2 056
Grekland	1	1	2	846	1	1	2	890
Italien	1	1	2	708	1	1	2	695
Nederländerna	2	1	3	1 032	1	1	2	805
Norge		1	1	753		1	1	747
Polen				27				
Schweiz	2	2	4	1 534	2	2	4	1 501
Spanien	12	8	20	5 819	13	9	22	6 305
Storbritannien	4	4	8	2 501	5	4	9	2 626
Tyskland	6	4	10	3 308	6	6	12	3 348
Österrike	2	1	3	946	2	2	4	1 019
Latinamerika								
Brasilien	1		1	653	1	1	2	860
Colombia		1	1	387		1	1	304
Costa Rica	1	2	3	1 174	1	2	3	1 127
Peru				285	1	1	2	741
Mellanöstern								
Egypten								103
Förenade Arabemiraten	1	1	2	1 406	2	2	4	1 300
Israel	2	4	6	2 228	2	2	4	1 451
Nordamerika								
USA	4	4	8	2 646	4	5	9	2 831
Korttidsanställda *	3	2	5	642	1		1	538
Förändring av semesterlöneskuld				–227				–556
Reglering utländska skatter				–994				–3 668
Summa utland	74	64	138	46 560	83	71	154	47 627
Sverige	201	106	307	144 898	219	106	325	143 466
Summa	**275**	**170**	**445**	**191 458**	302	177	479	191 093

*) Avser personer utsända för katastrofinsatser och specialinsatser, samt under 2010 även volontärer.

NOT 14 – AVSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen 2010	2009	Moderföretaget 2010	2009
Datorprogram	–8 127	–7 862	–8 127	–7 862
Byggnader	–4 377	–4 362	–2 384	–2 368
Inventarier*	–4 858	–5 503	–4 608	–5 280
Summa	**–17 362**	–17 727	**–15 119**	–15 510

*) Varav filialer –184 (–146) tkr.

NOT 15 – DESTINERADE MEDEL

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Medel vid årets ingång	253 664	315 698
Förändring från årets verksamhet	–36 619	–62 034
Belopp vid årets utgång	**217 045**	253 664
Fördelning per verksamhet vid årets utgång		
Svenska kyrkans internationella arbete	138 186	173 647
Svenska kyrkan i utlandet	33 585	34 250
Övriga verksamheter	45 274	45 767
Summa fördelning vid årets utgång	**217 045**	253 664
Svenska kyrkans internationella arbete		
Medel vid årets ingång	173 647	235 074
Förändring från årets verksamhet	–35 461	–61 427
Belopp vid årets utgång	**138 186**	173 647
Varav använt för ideella placeringar	33 048	36 062
Varav övriga intecknade medel	1 333	1 332
Varav ändamålsdestinerade medel	16 019	10 778
Återstår ej intecknade medel	87 786	125 475
	138 186	173 647
Svenska kyrkan i utlandet		
Medel vid årets ingång	34 250	36 070
Förändring från årets verksamhet, filialer	–58	–1 186
Förändring från årets verksamhet, övrigt	–607	–634
Belopp vid årets utgång	**33 585**	34 250
Varav medel filialer	6 857	6 915
Varav övriga intecknade medel	26 728	27 335
	33 585	34 250
Övriga verksamheter		
Medel vid årets ingång	45 767	44 555
Förändring från årets verksamhet, övrigt	–493	1 212
Belopp vid årets utgång	**45 274**	45 767

NOT 16 – FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	3 539	3 059	3 539	3 019
Övriga finansiella intäkter	2 796	18 385	2 796	18 385
	6 335	21 444	**6 335**	21 404
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	–309	–565	–309	–565
Övriga finansiella kostnader*	–867	–7 590	–867	–22 997
	–1 176	–8 155	**–1 176**	–23 562
Summa finansiella intäkter och kostnader	**5 159**	**13 289**	**5 159**	**–2 158**

*) I moderföretaget 2009 ingår nedskrivning av innehavet i Berling Media AB med 15 407 tkr. Se vidare not 23.

NOT 17 – EGET KAPITAL

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Eget kapital vid årets ingång	4 910 996	4 345 354	4 915 848	4 350 126
Årets resultat	354 346	565 642	344 466	565 722
Belopp vid årets utgång	**5 265 342**	4 910 996	**5 260 314**	4 915 848

Eget kapital i förhållande till målnivån.

Enhet (mnkr)	31 dec 2010	31 dec 2009	31 dec 2008
Moderföretaget	5 260	4 916	4 350
Koncernen	5 265	4 911	4 345
Målnivå*	4 130	4 036	4 000
Över/under mål för koncernen	1 135	875	345
Över/under 125% av målnivån	+102	–134	–655
*Koncernens konsolidering***	*127%*	*122%*	*109%*

*) Målnivån för Svenska kyrkans nationella nivå bestämdes av kyrkomötet 2008 till 4 miljarder kronor, med en årlig indexuppräkning enligt konsumentprisindex.

**) Koncernens konsolidering är beräknad som eget kapital dividerat med eget kapital enligt målnivån. En hög konsolidering uttrycker en förmåga att möta tillfälliga resultatsvängningar.

NOT 18 – BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLINGSARBETEN

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Ingående anskaffningsvärden	49 049	45 129
Årets balanserade utgifter	1 646	3 920
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 695	49 049
Ingående avskrivningar	–33 390	–25 528
Årets avskrivningar	–8 127	–7 862
Utgående ackumulerade avskrivningar	–41 517	–33 390
Utgående bokfört värde	**9 178**	15 659

NOT 19 – BYGGNADER OCH MARK

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Ingående anskaffningsvärden	193 634	189 709	94 426	90 501
Investeringar	2 460	3 925	2 460	3 925
Försäljning	–5 837		–5 837	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	190 257	193 634	91 049	94 426
Ingående avskrivningar	–39 331	–34 970	–13 837	–11 469
Årets avskrivningar	–4 377	–4 361	–2 384	–2 368
Försäljning	357		357	
Utgående ackumulerade avskrivningar	–43 351	–39 331	–15 864	–13 837
Utgående bokfört värde	**146 906**	154 303	**75 185**	80 589
Bokförda värden i koncernen och moderföretaget				
Koncernföretag				
Kyrkans hus, Fjärdingen 15:2, Uppsala			71 721	73 714
Moderföretaget				
Svenska teologiska institutet i Jerusalem			26 436	27 114
Fastigheten Svenska kyrkan i Paris			7 145	7 328
Ärkebiskopsgården, Fjärdingen 21:1, Uppsala			11 241	12 040
Kyrkobyggnad, Bryssel			25 492	23 428
Lägenhet, Bryssel				5 564
Lägenhet, San Agustin			1 401	1 433
Prästgård, Torrevieja			2 903	2 968
Ekermanska huset, Uppsala			473	532
Hyrd kyrka i Torrevieja			94	182
Summa moderföretaget			**75 185**	80 589
Summa koncernen			**146 906**	154 303

NOT 20 – INVENTARIER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Ingående anskaffningsvärden	34 855	38 366	32 728	36 295
Inköp	1 885	6 290	1 808	6 235
Försäljningar och utrangeringar	–5 858	–9 802	–5 858	–9 802
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 882	34 854	28 678	32 728
Ingående avskrivningar	–22 620	–26 545	–21 664	–25 812
Årets avskrivningar	–4 674	–5 357	–4 424	–5 134
Försäljningar och utrangeringar	5 787	9 282	5 787	9 282
Utgående ackumulerade avskrivningar	–21 507	–22 620	–20 301	–21 664
Filialers bokförda värde	762	689	762	689
Utgående bokfört värde	**10 137**	12 923	**9 139**	11 753

NOT 21 – ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	Org nr	Säte	Kapital–andel %	Rösträtts-andel %	Antal aktier	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009
Svenska kyrkans förvaltnings AB	556047-5773	Uppsala	100	100	1 000	55 654	55 654
Svenska kyrkans utbildning AB	556427-5823	Uppsala	100	100	100	120	120
Summa						55 774	55 774

	2010	2009
Ingående anskaffningsvärde	58 130	58 130
Utgående anskaffningsvärde	58 130	58 130
Ingående nedskrivningar	–2 356	–2 356
Utgående nedskrivning	–2 356	–2 356
Utgående bokfört värde	**55 774**	55 774

NOT 22 – LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009
Ingående fordran	30 000	30 000
Utgående ackumulerad fordran	30 000	30 000
Utgående bokfört värde	**30 000**	30 000

NOT 23 – ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen och moderföretaget

						Koncernen		Moderföretaget	
	Org nr	Säte	Kapital-andel %	Rösträtts-andel %	Antal aktier	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009
Intresseföretag som ej är ideella placeringar									
Berling Media AB	556191-0521	Stockholm	41	41	512 064	50 469	41 951	42 258	41 951
Summa						**50 469**	41 951	**42 258**	41 951
Intresseföretag som är ideella placeringar									
Fairtrade Sverige AB	556554-0415	Stockholm	50	50	2 000	5 807	5 105	0	0
Summa						**5 807**	5 105	**0**	0
Summa intresseföretag						**56 276**	47 056	**42 258**	41 951

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Ingående anskaffningsvärde	47 056	52 744	58 108	58 036
Anskaffningar under året	307	72	307	72
Årets resultatandel intresseföretag som ej är ideella placeringar	8 211	–6 386		
Årets resultatandel ideella intresseföretag	702	626		
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	56 276	47 056	58 415	58 108
Ingående nedskrivningar			–16 157	–750
Årets nedskrivningar				–15 407
Utgående ackumulerade nedskrivningar			–16 157	–16 157
Utgående bokfört värde	**56 276**	47 056	**42 258**	41 951

NOT 24 – IDEELLA PLACERINGAR

	Koncernen		Moderföretaget	
	2010	2009	2010	2009
Ingående anskaffningsvärde	48 516	49 301	44 162	45 573
Investering under året	26 263	600	26 263	600
Avyttringar under året	–29 374		–29 374	
Orealiserat resultat valuta		–2 011		–2 011
Resultatandel ideella intresseföretag	702	626		
Utgående anskaffningsvärde	46 107	48 516	41 051	44 162
Ingående nedskrivning	–5 894	–5 891	–6 645	–6 642
Årets nedskrivning	–29	–3	–29	–3
Utgående nedskrivning	–5 923	–5 894	–6 674	–6 645
Utgående bokfört värde	**40 184**	42 622	**34 377**	37 517

	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009	Bokfört värde 2010	Bokfört värde 2009
Ideella intresseföretag				
Fairtrade Sverige AB	5 807	5 105	0	0
Summa	5 807	5 105	0	0
Övriga ideella placeringar				
Oikocredit	26 263	29 374	26 263	29 374
Revers Stiftelsen Kyrkornas U-fond	8 100	8 100	8 100	8 100
Biosensor Applications Sweden AB	14	43	14	43
Summa	34 377	37 517	34 377	37 517
Summa ideella placeringar	**40 184**	42 622	**34 377**	37 517

NOT 25 – ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Koncernen och moderföretaget		2010	2009
Värdepapper			
Aktier och andelar	a)	3 090 812	2 804 415
Räntevärdepapper	b)	2 143 412	2 314 814
Summa bokfört värde		**5 234 224**	5 119 229

a) Aktier	2010	2009
Aktier i svensk förvaltning	1 425 115	1 259 708
Aktier i global förvaltning	1 665 697	1 544 707
Summa bokfört värde	**3 090 812**	2 804 415

NOT 25 – FORTS.

Förteckning största innehav Värdepapper	Bokfört värde	Portfölj- andel %	Bransch
20 största innehaven i svensk förvaltning			
Volvo B	117 045	8,2	Industri
Nordea	98 083	6,9	Finans
H&M B	92 378	6,5	Sällanköpsvaror
Ericsson B	89 307	6,3	IT
TeliaSonera	80 893	5,7	Telekom
SKF B	76 410	5,4	Industri
Electrolux B	68 731	4,8	Industri
ABB Ltd	64 752	4,5	Industri
Atlas Copco A	62 952	4,4	Industri
Swedbank A	58 095	4,1	Finans
Autoliv Inc i SEK	51 124	3,6	Industri
AstraZeneca i SEK	46 201	3,2	Hälsovård
Sandvik	40 481	2,8	Industri
Scania B	35 982	2,5	Industri
Nobia	35 564	2,5	Sällanköpsvaror
Active Biotech	26 185	1,8	Hälsovård
Svenska Handelsbanken A	23 929	1,7	Finans
SEB A	23 578	1,7	Finans
Boliden	22 970	1,6	Material
Höganäs B	20 056	1,4	Material
Andel av aktier och andelar i svensk förvaltning	1 134 716	79,6	
Övriga aktier och andelar i svensk förvaltning	290 399	20,4	
Summa bokfört värde	**1 425 115**	**100,0**	

20 största innehaven i global förvaltning			
Nestle SA	45 774	2,7	Konsumentvaror
Unilever NV	35 822	2,2	Konsumentvaror
Roche Holding	24 299	1,5	Hälsovård
Northern Trust	23 126	1,4	Finans
Henry Schein Inc	20 594	1,2	Hälsovård
Becton Dickinson & Co	20 125	1,2	Hälsovård
Novo Nordisk	20 042	1,2	Hälsovård
IBM	20 000	1,2	IT
Sherritt Intl Corp	19 152	1,1	Material
Pfizer Inc	17 781	1,1	Hälsovård
BBVA (Bilb Viz Arg)	17 291	1,0	Finans
Iberdrola Renovables	17 230	1,0	Energi
Repsol	16 967	1,0	Material
Legrand	16 953	1,0	Industri
Allianz	16 704	1,0	Finans
Marubeni Corp	16 412	1,0	Finans
Zurich Financial Services	16 393	1,0	Finans
Boliden	15 871	1,0	Material
Paychex Inc	15 423	0,9	Finans
AstraZeneca i GBP	15 134	0,9	Hälsovård
Andel av aktier i global förvaltning	411 092	24,7	
Övriga aktier och andelar i global förvaltning	1 254 605	75,3	
Summa bokfört värde	**1 665 697**	**100,0**	

NOT 25 – FORTS.

b) Räntevärdepapper	2010		2009	
Emittenter	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
Staten	279 876	13,1	327 854	14,2
Bostäder	833 248	38,9	766 863	33,1
Företag	0	0,0	38 025	1,6
Banker	58 572	2,7	28 240	1,2
Andel av ränteportföljen	1 171 696	54,7	1 160 982	50,2
Fondandelar i SEB Ethos räntefond	760 019	35,5	747 555	32,3
Fondandelar i Nordea insitutionella företagsobligationsfond	211 697	9,9	202 129	8,7
Fondandelar i Dexia Bonds	0	0,0	204 148	8,8
Summa bokfört värde	**2 143 412**	100,0	2 314 814	100,0
Duration svenska innehav		3,7 år		3,9 år
Duration globala innehav		4,2 år		5,1 år
Total duration		3,7 år		4,1 år

NOT 26 – FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Upplupna ränteintäkter	37 077	31 104
Upplupna aktieutdelningar	613	1 047
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	672	1 157
Förutbetalda bidrag	1 462	
Övriga upplupna intäkter	7 715	8 865
Övriga förutbetalda kostnader	8 312	6 892
Summa	**55 851**	49 065

NOT 27 – KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Koncernen och moderföretaget	2010		2009	
Värdepapper	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
Löptid upp till 1 år	1 311 176	73,6	1 173 782	78,0
Löptid 1–3 år	254 801	14,3	205 233	13,6
Löptid över 3 år	215 080	12,1	126 206	8,4
Summa bokfört värde	**1 781 057**	100,0	1 505 222	100,0
Duration	0,8 år		0,6 år	
Emittenter	Bokfört värde	Portfölj-andel %	Bokfört värde	Portfölj-andel %
Bank	769 452	43,2	332 892	22,1
Bostäder	441 797	24,8	360 993	24,0
Företag	458 606	25,7	505 062	33,6
Kommuner			223 321	14,8
Världsbanken	29 340	1,6		
Europeiska Inv.banken	81 862	4,6	82 952	5,5
Summa bokfört värde	**1 781 057**	100,0	1 505 222	100,0
Fem största innehav	Bokfört värde	Portfölj-andel %		
Swedbank Hypotek 176	102 121	5,7		
Trelleborg AB 110131	99 822	5,6		
SBAB 110301	99 716	5,6		
Swedbank 110303	99 710	5,6		
Sparbanken Syd 110328	99 546	5,6		
Andel av den kortfristiga portföljen	500 915	28,1		
Övrig del av kortfristig portfölj	1 280 142	71,9		
Summa bokfört värde	**1 781 057**	100,0		

NOT 28 – KASSA OCH BANK KORTFRISTIGA SKULDER

Koncernen och moderföretaget

Moderföretaget innehar ett koncernkonto i Swedbank, Kyrkkontot, som samtliga ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan är anslutna till och som bl.a. används för utbetalning av kyrkoavgiften. Svenska kyrkan har en beviljad kredit på 50 000 (50 000) tkr. Per 2010-12-31 var inget (inget) utnyttjat.

På balansdagen finns en nettoskuld till underkontohavare på 2 536 761 (2 253 525) tkr.

NOT 29 – AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Pensioner enligt övergångsbestämmelser*	66 372	69 506
Förmånsbestämd ålderspension**	7 066	5 654
Summa	**73 438**	75 160

*) Avser i huvudsak åtaganden för präster och andra anställda avseende intjänad pensionsrätt och avgångsförmåner som enligt övergångsregler har statliga eller kyrkokommunala pensionsvillkor.

**) Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har de anställda rätt till förmånsbestämd tjänstepension vid inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. Enligt tidigare avtal var pensionsrätten inte försäkringsbar förrän vid pensionsavgång.

NOT 30 – ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Ingående avsättning	36 873	14 004 *
Utbetalt under året	–20 873	–14 004
Avsatt under året**	9 854	36 873
Utgående avsättning	**25 854**	36 873

*) Den del som inte utbetalats under 2008 av de 20 mnkr kyrkostyrelsen beslutat ge i riktat stöd med temat Barn och unga 0–25 år.
**) Stifts, samfälligheters och församlingars andel av resultatet från likviditetsförvaltningen inom Kyrkkontot. Resultatet avsätts i avvaktan på beslut om utdelning.

NOT 31 – UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Kostnader för kyrkoval	105	741
Konsultarvoden	4 113	1 729
Upplupna pensionskostnader	730	719
Upplupna semesterlöner	15 864	16 434
Upplupna sociala avgifter	7 531	6 189
Förvaltararvoden och depåavgifter	1 342	1 643
Övriga upplupna kostnader*	41 785	27 120
Förutbetalda intäkter	985	1 093
Summa	**72 455**	55 668

*) I beloppet ingår kostnader för under året avgången personal med 23 465 (11 784) tkr.

NOT 32 – STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Pantsatt penningmarknadsdepå avseende kredit i koncernkontot	50 000	50 000

NOT 33 – ANSVARSFÖRBINDELSER

Koncernen och moderföretaget	2010	2009
Garantiförbindelse för All Africa Conference of Churches	3 302	3 768

KYRKO styrelsen

SVENSKA KYRKAN PÅ nationell nivå tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter i fråga om inomkyrklig normgivning, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. Till uppgiften hör också att vara kyrkans röst utåt såväl i det svenska samhället som internationellt.

Kyrkostyrelsen är Svenska kyrkans högsta ansvariga organ när kyrkomötet inte är samlat. Den leder och samordnar förvaltningen av den nationella nivåns uppgifter. Kyrkostyrelsen handlägger ärenden enligt bestämmelser i kyrkoordningen, beslutar i alla övergripande och löpande frågor på nationell nivå och företräder Svenska kyrkan.

Det kommer bland annat till uttryck i remissvar, uttalanden och officiella kontakter. I teologiska och ekumeniska frågor sker samråd med biskopsmötet. Andra vanliga ärenden hos kyrkostyrelsen rör kyrkorätt, information och ekonomi.

Kyrkostyrelsen är kyrkomötets beredande och verkställande organ. Det betyder att kyrkostyrelsen kan lägga fram förslag i olika frågor genom skrivelser till kyrkomötet. Den ska också verkställa de uppdrag som kyrkomötet ger.

Kyrkostyrelsen är det förtroendemannaorgan som lämnar verksamhetsplan och årsredovisning för den nationella nivån till kyrkomötet och vars förvaltning revideras.

Enligt kyrkoordningen ska kyrkostyrelsen, eller något annat organ som kyrkomötet bestämmer: stödja stiftens arbete för utveckling av församlingslivet, ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder, svara för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och samfund, samordna Svenska kyrkans och dess församlingars ansvar för internationell mission och internationell diakoni, ange villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna och bestämma utbildningsplanerna för dessa samt se till att de kyrkliga grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig omfattning, svara för det kyrkliga utjämningssystemet, ha hand om övergripande frågor när det gäller Svenska kyrkans gemensamma datasystem, främja forskning av betydelse för Svenska kyrkan och verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning.

Kyrkostyrelsen utses av kyrkomötet för en period på fyra år och har 14 valda ledamöter med lika många ersättare. Ärkebiskopen är självskriven ordförande. En biskop är ersättare för ärkebiskopen.

Kyrkostyrelsen 2010.

SVENSKA KYRKANS KYRKOSTYRELSE 2010–2013

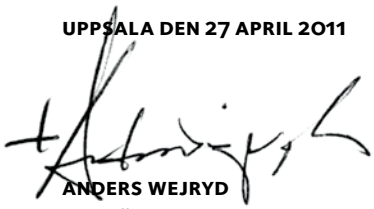
Personer som syns i helfigur (främre raden), fr v:
Olle Burell
Cecilia Brinck (ers)
Ulla Rickardsson (ers)
Ingrid Smittsarve (2:e vice ordf)
Annette Lundquist Larsson
ärkebiskop Anders Wejryd (ordf)
Celina Falk (ers)
Iréne Pierazzi
Birger Wernersson (ers)
Karl-Gunnar Svensson (ers)
Anna Lundblad Mårtensson
Birgitta Halvarsson
Bertil Persson (ers)

Bakre raden:
Dag Sandahl (ers)
Per-Henrik Bodin (ers)
Hans Wallmark
Britt Louise Agrell (ers)
Mats Hagelin
Mary Österström (ers)
Lars Johnsson
Sten Elmberg
Levi Bergström (1:e vice ordf)
Nils Gårder
biskop Esbjörn Hagberg (ers för ärkebiskopen)
Uhlf Skoglund (ers)
Mats Green (ers)

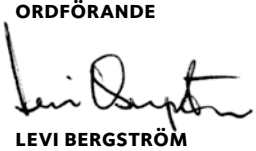
Saknas på bilden: Lennart Sacrédeus, Bo Hanson samt ersättarna Marta Axner och Erik Sjöstrand.

STYRELSEN FÖR TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN

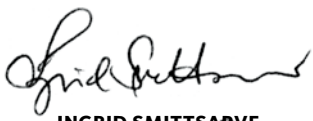
UPPSALA DEN 27 APRIL 2011

ANDERS WEJRYD
ORDFÖRANDE

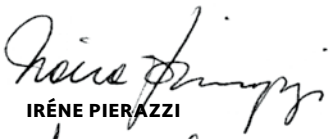
LEVI BERGSTRÖM

INGRID SMITTSARVE

ANNA LUNDBLAD MÅRTENSSON

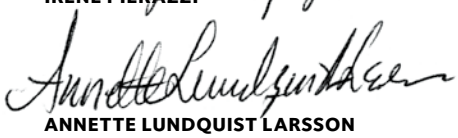
IRÉNE PIERAZZI

NILS GÅRDER

HANS WALLMARK

ANNETTE LUNDQUIST LARSSON

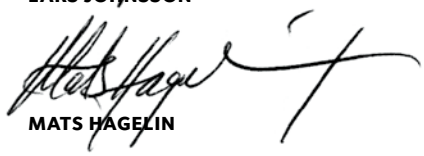
LARS JOHNSSON

LENNART SACRÉDEUS

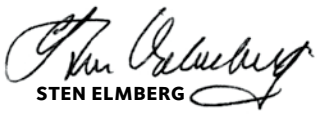
BIRGITTA HALVARSSON

MATS HAGELIN

OLLE BURELL

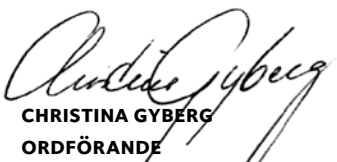
STEN ELMBERG

BO HANSON

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS

UPPSALA DEN 2 MAJ 2011

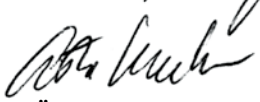
CHRISTINA GYBERG
ORDFÖRANDE

INGEMAR ÅHS

BARBRO INGVALL

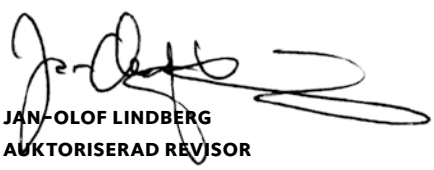
GÖTE KARLSSON

CHRISTER MOHLIN

ULLA SAMUELSSON

JAN-OLOF LINDBERG
AUKTORISERAD REVISOR

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL KYRKOMÖTET I TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN
ORG NR 252002-6135

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt kyrkostyrelsens förvaltning i Trossamfundet Svenska kyrkan på nationell nivå för år 2010. Det är kyrkostyrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige och med iakttagande av särskilda föreskrifter i kyrkoordningen. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter, samt att verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kyrkostyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kyrkostyrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden på nationell nivå. Vi har även enligt särskilda föreskrifter i kyrkoordningen bedömt om nationell nivå skött sin verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen varit tillräcklig. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av nationell nivås resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vår granskning i enlighet med särskilda föreskrifter i kyrkoordningen har inte givit anledning till anmärkning.

Vi tillstyrker att kyrkomötet fastställer årsredovisningen och koncernredovisningen samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

UPPSALA DEN 2 MAJ 2011

CHRISTINA GYBERG
ORDFÖRANDE FÖR REVISIONEN

INGEMAR ÅHS

BARBRO INGVALL

GÖTE KARLSSON

CHRISTER MOHLIN

ULLA SAMUELSSON

JAN-OLOF LINDBERG
AUKTORISERAD REVISOR

FÖR DIG SOM VILL VETA MER

MER OM SVENSKA KYRKAN

Har du frågor om livet, döden eller behöver någon att prata med? Eller vill du engagera dig och hjälpa till för att göra världen lite bättre? Svenska kyrkan är en gemenskap och erbjuder ett sammanhang där du kan möta andra och fördjupas i din tro. Kyrkan är beroende av ditt och andras engagemang och stöd. Och alla kan bidra på något sätt. I Svenska kyrkans breda verksamhet är du välkommen oavsett vem du är. Hör av dig till din församling eller till Svenska kyrkans informationsservice. Kontaktuppgifter till din församling hittar du på svenskakyrkan.se.

LÄS MER OM SVENSKA KYRKAN

www.svenskakyrkan.se

SVENSKA KYRKANS INFORMATIONSSERVICE

E-POST: info@svenskakyrkan.se
TEL: 018-16 96 00
POSTADRESS: Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala

BILDGALLERI ÅR 2010

Sid 4
Ärkebiskop Anders Wejryd
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 8
Tf generalsekreterare
Helén Ottosson Lovén
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 9
Gudstjänst i Härads kyrka
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 11
Gunnar Sibbmark,
kyrkomötets ordförande
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 13
Biskopsvigning i Uppsala
domkyrka 6 mars
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 13
Biskopsvigning i Uppsala
domkyrka 6 mars
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 13
Sveriges interreligiösa råd
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 14
Svenska kyrkans böneweb
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 14
Vigningsgudstjänst i Strängnäs
domkyrka
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 14
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 14
Nikodemussamtalen, Almedalen
FOTO: EWA ALMQVIST/IKON

Sid 16
Kronprinsessans bröllop
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 18
Etiopien
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 18
Haiti
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 18
Indien
FOTO: LEIF GUSTAVSSON/IKON

Sid 21
Se Människan-scenen,
Bokmässan i Göteborg
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

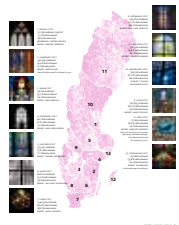
Sid 21
Konsert: "Hela världens musik"
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 21
Ärkebiskop Anders Wejryd och
F d vicepresident Al Gore
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 24
Uppsala domkyrka
FOTO: RICKARD WOLRATH/IKON

Sid 25
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON
MATS A SVERKER
PER LARSSON
ALBIN ANDRÉASSON
LARS ERIK TOBIASSON
RICKARD BONNEVIER
ANDERS PETRÉ
ANNIKA WAHLSTRÖM
MARIA PRYTZ
ANDERS ALM
THOMAS FORS

Sid 51
Kyrkostyrelsen
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Sid 54
FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

MILJÖMÄRKT Trycksak
341142

Svenska kyrkans årsredovisning 2010 är en miljömärkt trycksak.

Papperet som har använts för Svenska kyrkans årsredovisning 2010 är FSC-märkt.

PRODUKTIONSFAKTA
TEXT: Kyrkokansliet
BILD: IKON, Svenska kyrkans bildbank, där ej annat anges
REDAKTÖR: Carolina Alpin, kyrkokansliet
BITRÄDANDE REDAKTÖR: Maria Svensk, kyrkokansliet
BILDREDAKTÖR: Magnus Aronson
PRODUKTION OCH TRYCK: Ekotryck Redners

Fler exemplar kan beställas från:
Informationsservice
Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala
E-POST: info@svenskakyrkan.se
TEL 018-16 96 00
ARTIKELNR: SKI1051